

ክፍል ሁለት

የጋብቻ ሕይወት

ዛሬ በዓለማችን ብዙ ጋብቻዎች ቢፈጸሙም ከሚሰጡ በላይ የሚሆኑት የዚያኑ ያህል በፍቺ እየፈረሱ እንደሚሄዱ እናነባለን፤ እንሰማለንም። እናያለንም። ተጋብተው አብረው በሚኖሩት መካከልም ከጥቂቶቹ በስተቀር በአብዛኛዎች የቅድስና ታማኝነት የታጣበት፤ የፍቅር ጠባዮች የማይገለጹበት፤ የራስ ወዳድነት፤ የአለመብሰል፤ የስሜት መጎዳት በሽታ የበዛበት፤ ለልዩ ልዩ ሱሶች የመዳረግ ሁኔታ የሚታይበት ስለሆነ፤ በዚህ አንጻር እግዚአብሔር የሚሠራው ጋብቻ ምን እንደሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስ አንጻርና ከሕይወት ልምዶች የተገኙትን ከዚህ ቀጥሎ በማስፈር ጋብቻ ጸንቶ ትዳር ጎልብቶ፤ ቤተሰብ ተደስቶ ለመኖር የሚችልባቸውን ምክሮችና ዘዴዎች በእግዚአብሔር ጸጋ እየተረዳን እናቀርባለን።

ጋብቻ የእግዚአብሔር አሳብና ስጦታ ነው (ዘፍጥ. 1:26፤ 28፤ ዘፍጥ. 2:22፤ መዝ. 126:3)። የጋብቻ ውጤትም ቤተሰብን ያስገኛል። በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር ስለ ሰዎች ባለው ዓላማ ቤተሰብ መሠረታዊ ነገር ነው። ለባል፤ ለሚስት፤ ለልጅ፤ ዋና ሐብታቸው ቤተሰብ ነው፤ ቤተሰብ የኅብረተሰብ ዋልታ ነው፤ ቤተሰብ ጤናማ ካልሆነ ግለሰብና ኅብረተሰብ ልሥን-ልዩናዊ ቀውስና ለማግኘት በሽታዎች ይጋለጣሉ። ስለሆነም የቤተሰብ አካልነት ለግለሰብ ዋስትና መታወቂያና ከዘር ግንዱ ሥር ጋር እንዲያያዝ የሚያደርግ ነው (ምሳሌ 14:26)።

በተለይም የክርስቲያን ቤተሰብ ከሌላው ቤተሰብ የሚለየው እግዚአብሔርን የሚፈራና የሚያመልክ በመሆኑ ነው። የክርስቲያን ቤተሰብ እግዚአብሔር የሚገኝበት ትንሹ ስብስብ ነው (ማቴ. 18:20፤ 1ኛ ጢሞ 3:12፤ ዕብ. 11:7፤ ኢያሱ 14:15፤ የሐዋ. 10:2፤ 10:44-48)።

1. የጋብቻ ትርጉምና ዓላማዎች፡-

ጋብቻ ለሕይወት ዘመን በሙሉ በፍቅር ለመኖር መወሰን ነው (ሮሜ 7:1-3፤ 1ኛ ቆሮ. 7:27፤ 39)።

ጋብቻ፡- «ለው አባቱንና እናቱን ይተዋል፤ በሚስቱ ይጣበቃል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ» (ዘፍ. 2:24) የሚለው ውጤት ነው።

በዚህ ጥቅሉ ላይ ዋናው ነገር «አንድ ሥጋ ይሆናሉ» የሚለው ነው። ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ ቢል እግዚአብሔር ለአዳም አንዲት

ሚስት፤ ሔዋን የምትባል መፈጠሩን እናያለን። ለአብርሃም ሣራ የምትባል አንዲት ሚስት ነበረችው፤ ለይስሐቅ ርብቃ የምትባል አንዲት ሚስት ነበረችው። ይህ እግዚአብሔር ያቋቋመው ትዳር አብርሃም እንዳደረገው የአጋር ዓይነት የጭን ገረድን አይጨምርም ውይም እንደ ያዕቆብ ከአንድ በላይ ሚስቶችን ማግባት አይመለከትም።

ጋብቻ «እገሌ ከእገሊት ጋር» ብቻ ነው፤ ያኔ ነው አንድ ሥጋ የሚሆኑት። አንድ ሥጋ ይሆናሉ ሲል ባል የሚስቱ፤ ሚስት የባሏ አካል መሆኗን ያመለክታል። ስለሆነም ጋብቻ በአንድ ወንድና ሴት መካከል ያለውን የአካል፣ የአእምሮና የመንፈስን ጥልቅ ውህደት ያስገነዝባል። በዘፍ. 2:18 እግዚአብሔር ሔዋንን ለአዳም ሲፈጥር «ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም፤ የሚመቸውን ረዳት እንፍጠርለት» ብሏል። የተፈጠረችው ሔዋን ደግሞ እንደ እርሱ ያለችና ከነሱ በእኩል የምትቆም፤ በእኩል የምትቀመጥ፤ በእኩል በአልጋቸው ላይ የምትተኛ፤ በእኩል የምትሠራ ነበረች (ዘፍ. 2:20-21፤ ገላ. 3:28፤ 1ኛ ቆሮ. 7:4፤ 11:11-12)።

አዳም ብቸኝነቱ የተወገደው ሔዋን ስትፈጠርና በእግዚአብሔር ስትሰጠው ስለሆነ ጋብቻ ሙሉ የመሆንን ሃሳብ ያመለክታል። ይህም ማለት ልጅም ሳይወልዱ በፊት ባልና ሚስት ሙሉ መሆናቸውን ያመለክታል።

አዳም ሔዋንን እግዚአብሔር ባዘጋጀለት ጋብቻ በሚስትነት ሲቀበላት የሚከተለውን ተናገረ። «ይህች አጥንት ከአጥንቴ ናት፤ ሥጋም ከሥጋዬ ናት፤ እርስዋ ከወንድ ተገኝታለችና ሴት ትባል»

አዳም በአንዳች ምክንያት ሔዋንን ልፍታ ቢል አማራጭ አልነበረውም። ምነው ቢባል እግዚአብሔር ከመጀመሪያው የፍቺን ቃል በጋብቻ ውስጥ ስላላስቀመጠው ነው። ይህንንም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አረጋግጦታል። በማር. 10:2-12 ባለው ምንባብ ላይ ጌታ ኢየሱስ ፈሪሳውያን ቀርበው ሰው ሚስቱን በምክንያት ሁሉ ሊፈታ ተፈቅዷል? ብለው ቢጠይቁት «ከፍጥረት መጀመሪያ ግን እግዚአብሔር ወንድና ሴት አደረጋቸው፤ ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚስቱም ጋር ይተባበራል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ፤ ስለዚህ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ ወደፊት ሁለት አይደሉም» ቢል መልስ ሰጣቸው። ይህንንም ሲል አንድ ከሆኑ በኋላ እንደገና ወደ ሁለትነት መመለስ አይቻልም ማለቱ እንደሆነ ግልጽ ነው።

ጨምሮም እንዲህ አለ «እግዚአብሔር ያጣመረውን እንግዲህ ሰው አይለየው»። ፍቺን አጽድቆ ቢሆን ኖሮ እግዚአብሔር በትንቢተ ሚልክያስ 2:16 ላይ «መፋታትን እጠላለሁ» አይልም ነበር።

አንደኛው የትዳር ጓደኛ ቢያመነዝርስ? ፍቺን እግዚአብሔር ይፈቅዳል ወይ? ብዙውን ጊዜ ባለ ትዳሮች ሊፋቱ ሲፈልጉ እንደ ምክንያት የሚያቀርቡት በማቴዎስ 19:9 ላይ ጌታ ኢየሱስ «ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን ፈትቶ ሌላይቱን የሚያገባ ያመነዝራል» የሚለውን በመውሰድና አንደኛው የትዳር ጓደኛ ዝሙት ከፈጸመ መፋታትና ሌላ ማግባት ይቻላል በማለት ይከራከራሉ። ጌታ ኢየሱስ ያለ ዝሙት ምክንያት አለ እንጂ በዝሙት ምክንያት ይፍታ እንዳላለና ጥያቄውን የመለሰው ፍቺን ለማደፋፈር ሳይሆን በተገኘው ምክንያት ሁሉ መፋታትን ለመከልከል ነው። ለሴቷም እንዲሁ ቧላን ፈትታ ሌላ ብታገባ እንደምታመነዝር አስጠንቅቋል (ማር. 10:11-12፤ ሉቃስ 16:18)።

ደቀ መዛሙርቱ ለፈሪሳውያን ጌታ ኢየሱስ የመለሰውን ይህን ከባድ መልስ በሰሙ ጊዜ እንግዳውስ የባለና የሚስት ሥርዓት እንዲህ ጥብቅ ከሆነ መጋባት አይጠቅምም አሉት! እርሱ ግን ለተሰማቸው ነው እንጂ ለሁሉ አይደለም ሲል መልሶላቸዋል (ማቴ. 19:10-11)።

እግዚአብሔር በዝሙት ምክንያት የጠፋውን የትዳር ጓደኛ ታማኝነት እንኳ ንስሐ በመግባትና በይቅርታ ሊስተካከል እንደሚችል በትንቢተ ሆሴዕ ላይ የነቢዩ ሆሴዕ ሚስት ብታመነዝርም ወደቤቱ እንዲመልሳት ትእዛዝ በመስጠቱና ሆሴዕም ያመነዘረችውን ሚስቱን እንደገና በማግባቱ በዝሙትም ምክንያት እንኳ ሰው የትዳር ጓደኛውን እስከመጨረሻው መተው እንደሌለበት አሳይቷል (ሆሴዕ 3:1-3)።

«እግዚአብሔርም፡- የእስራኤል ልጆች ወደ ሌሎች አማልክት ቢመለሱ የዘቢብ ጥፍጥፍን ቢወድዱ እንኳ! እግዚአብሔር እንደሚወዳቸው አንተም ውሽማዋን የምትወድደውን አመንዝራይትን ሴት /ጎሜርን/ ውደድ አለኝ። እኔም በአሥራ አምስት ብርና በአንድ ቆሮስ መስፈሪያ ተኩል ገብስ ገዛኋት። ከእኔ ጋር ብዙ ወራት ተቀመጧ፤ አታመንዝሪ፤ ለሌላ ሰውም አትሁኚ እኔም እንዲሁ እሆንልሻለሁ አልኋት»። ይላል።

ስለሆነም በንስሐ የምትመለሰውን አመንዝራዊት የትዳር ጓደኛ በይቅርታ ተቀብሎ በትዳር መቀጠል ይቻላል። እርሷ ለእኔ ታማኝ ካልሆነች እፈታታለሁ ብሎ መቻላል እግዚአብሔር ለእኛ ያሳየውን ፍቅር እኛ ለትዳር ጓደኞችን አናሳይም ማለት ነው። ይቅር ባትሉ እኔም የእናንተን ኃጢአት ይቅር አልልም ያለውን እናስታውስ (1ኛ ዮሐ. 5-22፤ ማቴ. 18:35)። ሆኖም ብዙ ተለፍቶ ሴቲቱ በአመንዝራነቷ ከጻናችና እርሷን በንስሐ መመለስ ካልተቻለ መለያየት ይቻላል።

- ሌላው ለፍቺ የሚሰጠው ምክንያት ከ1ኛ ቆሮ. 7:10-16 ያለውን በመጥቀስ የትዳር ጓደኞች «ካልተስማሙ መለያየት ይችላሉ፤ ደግሞም ያመነ ባላመነችው አይገዛም፤ ወይም ያመነችው ባላመነው አትገዛም» ስለሆነም ፈትቶ ሌላ ማግባት ይቻላል ብለው ይከራከራሉ።

ይህን ክፍል ግን በውል ላነበበውና ለጤነው ስለ ሁሉ ዓይነት ጋብቻ የሚናገር ሳይሆን ቀደም ብሎ ጌታ ኢየሱስን እንደግል አዳኝ አድርገው ሳያውቁ ተጋብተው ቆይተው ሳሉ፤ ባል አምኖ ሚስቱ ሳታምን ቀርታ-ብትተው፤ ወይም እርሷ አምና ባሏ ቢተዋት፤ ስላለው ሁኔታ ይናገራል እንጂ፤ ፈትቶ ሌላን ስለ ማግባት አያስተምርም። በተጨማሪም ከጥቅሱ በላይ ያለው ቢነበብ፤ በመካከላቸው የከረረ ጠብ ወይም አለመግባባት ቢኖር ተለያይተው እንዲቆዩና በዚህ ጊዜ ሌላ እንዳያገቡ ነው፤ ይልቁንም እርቅን እንዲሹና ቢቻላቸው ታግሰው አብረው እንዲኖሩና ለትዳር ጓደኞቻቸው መዳን፤ ለልጆቻቸውም መቀደስ ምክንያት እንዲሆኑ ነው (1ኛ ቆሮ. 7:10-14)።

በኤፌ. 5:23-27፤ 29-30፤ ራእይ 19:7 ባለው ላይ የባልና ሚስት በአንድነት መኖር የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስንና የቤተ ክርስቲያንን አንድነት የሚያሳይ ስለሆነ፤ ፍቺን ማስተናገድ ይህን ጌታ ኢየሱስ እንደ ሞዴል አድርጎ ጋብቻን የመሠረተውንና ያቋቋመውን ብሎም የሚሠራውን ትዳር ማፍረስ፤ እግዚአብሔር የሚያሳየውን ሥዕል ማጥፋት ወይም ማበላሸት ነው።

- የጋብቻ ዓላማ- እንግዲህ፤ የባልና ሚስትን አንድ ሥጋ መሆንንና ይህም አስከ ዕለተ ሞት የሚቀጥል የእርስ በርስ የጋራ ፍቅርና መስጣጣትን የሚያመለክት ነው (ዘፍ. 2:15)።
- በሥጋና በመንፈስ አንድነት እርስ በርስ ለመረዳዳት ነው (ዘፍ. 2:24፤ 1ኛ ጴጥ. 3:7፤ ገላ. 3:28)።
- ልጅ ለመውለድና ጥሩ ዘርን ለመተካት ነው። «እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤... ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔርም ባረካቸው፤ እንዲህም አላቸው፡- ብዙ፤ ተባዙ፤ ምድርንም ሙሉአት፤ ግዙአትም፤» (ዘፍ. 1:27-28፤ 5:1-2)። እግዚአብሔር መልካም ዘርን ከእኛ ይጠብቃል (ትንቢተ ሚልክያስ 2:15)። ስለሆነም በዚህ መልካም ዘር የቃል ኪዳን ባልና ሚስት ቤተ ክርስቲያንና የአገሪቱን ኅብረተሰብ ይገነባሉ።
- ባልና ሚስት በሕዝብ ፊት በቤተ ክርስቲያን አንዳቸው ለሌላው የተሰጡ መሆናቸውንና ሁለቱም ለእግዚአብሔር የተሰጡና

በሕይወታቸው በሙሉ ዓላማውን ለመፈጸም ቃል ኪዳን መግባታቸውን የሚመሰክሩበት ሥርዓት ነው። እንዲሁም በሕይወት ዘመናቸው በሙሉ ለጌታ ኢየሱስና ለቤተ ክርስቲያን አንድነት በጋራ ምስክር ለመሆን ነው (1ኛ ቆሮ. 7:39፤ ኤፌ. 5:23-24፤ 1ኛ ጢሞ. 3:4-5)።

- እግዚአብሔር የፈጠረውን ሁሉ በባለአደራነት ለማስተዳደር ነው (ዘፍ. 1:21)።

2. የጋብቻ ዓይነቶች

የተለመዱት የጋብቻ ዓይነቶች በሦስት ይከፈላሉ።

2.1 አሮጌው ጋብቻ

አሮጌው ጋብቻ በክርስቶስ ፍቅር ላይ ያልተመሠረተና የፍቅርን ግላዊ ምርጫ የሚቃረን ሆኖ በባህል መንገድ እንዲፈጸም የሚያስገድድና ለመተሳሰብ ኑሮ ቦታ የማይሰጥ ይሆናል፤ ይህም በአብዛኛው በወንድ ፈላጭ ቆራጭነት በማመን ባል ሁሉን በግድ ለማስደረግ፤ እየገረፈ፤ ሚስቱ ፈርታ ታዛዥ እንድትሆን የሚያደርግበት የጋብቻ ዓይነት ነው።

እንዲህ ያለ ጋብቻ በአብዛኛው የሚፈጸመው ልጅ ለማግኘት ሲባል ሲሆን፤ ይህም አሳብበባል ወላጆች ወይም በባል የሚጠነሰስ ነው።

በአንዳንድ አገሮች ባህል መሠረት ባል እንደ አትክልተኛ፤ ሚስት ዘርን እንደምትቀበል መሬት፤ ልጆች መሬቱ እንደሚያበቅለው ፍሬዎች ሆነው ይቆጠራሉ። አትክልተኛው ከአትክልቱ መሬት ይልቅ የከበረ ስለሆነ መሬቱ የሚፈልገውን ፍሬዎች ካላፈራች ዋጋ ቢስ ትሆናለች፤ ትሸጣለች ወይም ትተዋለች፤ እንዲሁም ሚስት ካልወለደች የሚስት ዕድል ፈንታዋ መተው ይሆናል። (ይህም ሲባል በባህል ጋብቻ አንዳንዶች ተጋብተው በትዳራቸው ጸንተው የኖሩና የሚኖሩ የሉም ግለት ሳይሆን፤ ግን በዚህ ላይ የሰፈረው በአብዛኛው በባህል ጋብቻ የሚከሰቱትን ችግሮች ለማመልከት ነው።)

2.2 ዘመናዊ ጋብቻ

በአብዛኛው ፍቅር በኋላ ይፈጠራል በሚል እምነት ጋብቻቸውን በግብረ ሥጋ ግንኙነት ለመጠነሰስ መሞከር እንደ ዘመናዊ ጋብቻ ይቆጠራል። እንዲህ ያለው አመለካከት ፍቅርን የሚያዳብር ሳይሆን ፍቅርን ገዳይ ነው። ልክ የዳዊት ልጅ አምኖን እህቱን ትዕማርን

ለግብረ ሥጋ ወድዶአት ካስነወራት በኋላ እንደጠላት ዓይነት ነው (2ኛ ሳሙ. 13)።

በዚህ ዘመናዊ ጋብቻ ዓይነት እያንዳንዳቸው የትዳር ጓደኞች ግዴታን ከመወጣት ይልቅ መብቱን ማስከበር አለብኝ ስለሚባባሉ የውድድር ኑሮ ይሆንና በጭቅጭቅ ብዛት ጋብቻው ዕድሜው ያጥራል። ቢዘልቅም ከሰንት አንዱ ነው።

2.3 ክርስቲያናዊ ጋብቻ

ክርስቲያናዊ ጋብቻ አንዱ ለሌላው ራስን መስጠት ያለበት የእኩልነት ጋብቻ ነው (1ኛ ጴጥ. 3፡7፤ ዘፍ. 2፡20፤ ኤፌ. 5፡21)።

ጋብቻ ሦስት እግሮች ባለው መቀመጫ ወይም በርጩማ ይመስላል። አንዱ እግር ከተሰበረ ሰውን ሊያስቀምጥ አይችልም፤ አንድ እግሩም ቢያጥር ሊያስቀምጥ ቢችልም ምቹት አይሰጥም። ይህንንም የሦስት እግሮች መቀመጫ ጽንሰ አሳብ በዘፍጥ 2፡24 ላይ እንመለከታለን።

«ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል»

«ሰው ከሚስቱ ጋር ይጠበቃል»

«ሰው ከሚስቱ ጋር አንድ ሥጋ ይሆናል» በሌላ አባባልም ሚስት አባትና እናቷን ትተዋለች

ሚስት ከባልዋ ጋር ትጠበቃለች

ሚስት ከባልዋ ጋር አንድ ሥጋ ትሆናለች።

• መተው፡- አንዱ የመቀመጫው እግር ነው።

አንድ ሕፃን እንደተወለደ ወዲያውኑ እትብቱ ካልተቆረጠ እንደማያድግ ሁሉ ጋብቻም እውነተኛ «መተው» ማለትም ከወላጆች መለየት ከሌለበት ወደ እውነተኛ ጋብቻነት ተለውጦ ሕልውናው የረዘመ ሊሆን አይችልም።

ሁለቱ ተጋቢዎች ከቤተሰቦቻቸው ተለይተው ጋብቻቸውን እንዲመሠርቱ ዕድል ቢሰጣቸው ቤተሰቦቻቸውን ለመርዳትና ለማገልገል ከፍተኛ ያለ ፍላጎትና ዝንባሌ ይታይባቸዋል።

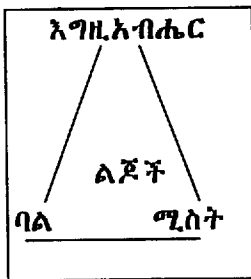
በሦስተኛው ዓለም ከሚኖሩት የትዳር ጠንቆች አንዱ የዘመድ አዝማዳ በአንድነት የመኖር ተጽእኖ ነው።

መጣበቅ

ወላጆቻቸውንና ዘመዶቻቸውን ከተዉ ሁለቱም በማይለቅ ሙጫ እንደሚጣበቁ ወረቀቶች መጣበቅ አለባቸው። መጣበቅ ማለት መዋሐድ ማለት ነው። ሁለት ወረቀቶች በኡሁ ዓይነት ማጣበቂያ ከተጣበቁ ለመለያየት አይቻልም። ሁለቱን ሊለያዩ ቢሞክሩ ውጤቱ ሁለቱንም ወረቀቶች መቅደድ ይሆናል። እንግዲህ በዚህ መንገድ የተጣበቁትን መለየት ሁለቱንም ተጋቢዎች መጉዳት፣ ልጆችም ካሉ ልጆችን አብሮ መጉዳት ይሆናል።

ለዚህ መጣበቅ ጠንቅ ከሚሆኑት ነገሮች አንዱ የመጀመሪያ ልጅ ከተወለደ በኋላ ሚስት ከባልዋ ይልቅ ልጅዋን እንደ ሕይወቷ ማዕከል መቁጠሯና ባልን ችላ ሟለቷ ነው። ልጆቻቸው የሁለቱም እንጂ የአንዱ ወገን ብቻ ስላልሆኑ ለሁለቱም እኩል ናቸው። ልጆች ከትዳር ጓደኛ በኋላ የተገኙ ስለሆነ በፍቅር ጉዳይ ሁለተኛ ደረጃ ላይ ሊቀመጡ ይገባል።

ስለዚህ ከጌታ ጋር ካላቸው ግንኙነት ሌላ በዚህ ዓለም ካሉት ነገሮችና ልጆች፣ ከጓደኞች፣ ከሥራና ከመሳሰሉት በላይ ባልና ሚስት መቀራረብ አለባቸው።

በምድር ላይ እጅግ የሚያስደስተው ባልና ሚስት ወላጆችና ልጆች በፍቅርና በሰላም ለጌታ ሁሉም በጋራ ሲኖሩና እንዲሁም በየግላቸው አንዱ ለሌላው እያሰበ ሲኖር ነው። ባልና ሚስት በእግዚአብሔር ላይ በእምነት በተጣበቁ ቁጥር የእርስ በርስ ግንኙነታቸውም እጅግ በጣም እየተቀራረበ ይሄዳል። ስለሆነም ባልና ሚስት በፍጹም አሳባቸው፣ ነፍሳቸውና በሙሉ ኃይላቸው እግዚአብሔርን ሊወዱና

እርስ በርሳቸው ሊፋቀሩ ይገባል፤ ከዚያም ለልጆቻቸውና ለሌሎች ሰዎች ፍቅራቸውን መግለጽ ይኖርባቸዋል።

አንድ ሥጋ መሆን

አንድ ሥጋ መሆን የግብረ ሥጋ ግንኙነትን ያመለክታል። «ከጋለሞታ ጋር /በዝሙት/ የሚተባበር አንድ ሥጋ እንዲሆን አታውቁም» ይላልና (1ኛ ቆሮ.6:16)

ይህም ሆኖ ትርጉሙ ከግብረ ሥጋ ግንኙነት የላቀና ከፍ ያለ እንደሆነ ይገመታል። ባልና ሚስት ያላቸውን ይካፈላሉ ማለት ነው። ይኸውም ሰውነታቸውን ብቻ ወይም ቁሳቁስን ነገር ብቻ ሳይሆን የሚካፈሉት አስተሳሰባቸውን ስሜታቸውን፣ ደስታቸውን፣ ችግራቸውን፣ ሥቃያቸውን፣ ተስፋቸውን፣ ፍርሐታቸውን፣ ውድቀታቸውን፣ ድላቸውንና ያለውን ሁሉ ነው። «በሀብትም፣ በድህነትም፣ በጤንነትም፣ በበሽታም፣ በደስታና በሐዘን ሁሉ» ሳይነጣጠሉ በአንድነት ይካፈላሉ ማለት ነው (ፊልጵ. 2:1-5)።

3. ቅድመ-ጋብቻ

3.1 ከጋብቻ በፊት ስለ ራስህና ስለ ተቃራኒ ጾታዎች ማንነት እወቅ።

ወጣቶች ስለራሳቸውና ስለተቃራኒ ጾታ ማንነት ማወቅ አለባቸው። እግዚአብሔር ወንድና ሴት አድርጎ በአምላሉ ሲፈጥረን በእርሱ ፊት መልካም መሆናችንን አረጋግጦ ነው። ወንድም ይሁን ሴት በእግዚአብሔር ፊት ግሩምና ድንቅ ሆነው ተፈጥረዋል። ወንድን ከሴት፣ ሴትን ከወንድ ለይቶ የፈጠረን በልዩነታችን አንዳችን ሌላውን እንድንፈልግ ነው። ከልዩነታችንም አንዱ የሰውነት ክፍሎቻችን መለያየት ነው፤ ይህም ጾታችንን የሚያመለክት ነው።

ወንዱ የወንዴ ጾታ ሲኖረው ሴቷ የሴቱ ጾታ አላት። ወንዱ ሲጎረምስ ከአገጩ አካባቢ ጤም ሲያበቅል ሴቷ ደግሞ ከደረቷ ላይ ጡቶቿ በማጎጥጎጥ ያድጋሉ። በዳሌዋም ዙሪያ ያለው ክፍል ያድጋል። ሌላው ወንድ ወንድነት ሲሰማው፣ ሴት ልጅም ሴትነት ይሰማታል። ይህን የሚያደርጉት ሆርሞኖች ናቸው። እነዚህም ፈሳሽ ቅመሞች በሰውነታችን ውስጥ ያለማቋረጥ ተግባራቸውን ያከናውናሉ።

የወንድ ወጣት እድሜ ከ13 እስከ 15 ዓመት አካባቢ ሲደርስ በሰውነቱ ላይ ብዙ ለውጦች ይካሄዳሉ፤ በራስ ቅሉ ውስጥ የሚገኝ አንድ ፒቱታሪ የተባለ እጢ ልዩ ልዩ ፈሳሽ ቅመሞችን (ቴስቲስትሮን) እያዘጋጀ በሰውነት ውስጥ ያሠራጫል፤ ይህ ሆርሞን የወንዱ ድምጽ እንዲለወጥ፣ ቁመቱና ክብደቱ እንዲጨምር፣ ትከሻው እንዲስፋ አስተዋጽኦ ያደርጋል። እንዲሁም ስሜቱ በብዙ መንገድ ይለዋወጣል። ቁጡነት፣ እምቢተኝነት፣ አለማፈር፣ ልታይ ልታይ ማለትና የመሳሰሉት ጣባዮች በወጣቱ ላይ ይታያሉ። ወጣት ወንዱ ጨዋታ በሚጫወትበት ጊዜ በሙሉ ኃይሉ ያደርገዋል። ብዙ ነገር እንዲፈልግም ይገፋፋዋል።

አሁንም አድርገው ይለዋል፤ በተለይ የሥጋ ፍትወት ፍላጎት እንዲኖረው ያደርገዋል።

የሴት ዕድሜ ደግሞ ከ12 እስከ 15 ዓመታት አካባቢ ሲደርስ ኢስትሮጂንና ፕሮጂስትሮን የሚባሉት ፈሳሽ ቅመሞች በሰውነቷ ውስጥ ይዘዋወራሉ። ኢስትሮጂን የሴት ሆርሞን እንደመሆኑ፣ የሴትነት፣ ጠባይ፣ የጠጉርዋን ወዘ፣ የዓይን ጥራት፣ የቆዳን ልስላሴ፣ የሰውነት ቅርጽን የሚያስጌጥ ይሆናል። ይህ ፈሳሽ ቅመም ለወጣቷ ሴት ልጅ መተማመንንና መልካም ነገር ይመጣል ብላ መጠበቅን፣ ደስተኛነትን፣ ፍቅርን፣ የማድነቅ ብቃትንና የመሳሰሉትን» ያስገኛላታል። ፕሮጂስትሮን ደግሞ የእናትነት ሆርሞንን ያጎናጽፋታል፤ ለምሳሌ የወር አበባ እንዲኖራት ያደርጋል። ለበለጠ ለስላሳነት፣ ዝግተኝነት፣ በቀላሉ የስሜት መጎዳት፣ ማዘን፣ ደስተኛ አለመሆን ወዘተ. ባሕርያት እንዲኖራት ያደርጋል። በእነዚህም ሆርሞኖች ምክንያት በመጀመሪያው የወር አጋማሽ ከሚቀጥለው የወር አጋማሽ የተለየ ስሜት ይኖራታል። ይህም ለወጣቷ የባሕርይ መለዋወጥ መሠረት ይጥላል። የጠባይን ነገር ካነሣን ወንድም ሴትም መከበርና መወደድ ቢፈልጉም፤ ወንድ የመከበር፣ ሴት የመወደዱ ፍላጎት ያይልባቸዋል። ለአቅመ - አዳም ሲደርስ ወንድ ዘር ለሚስቱ ለሕትመቱ ሥራ ስላደረጉልኝ ቅንና ልባዊ ትብብር ለመስጠት፤ ሴት ደግሞ አቅመ - ሔዋን ስትደርስ የቧላን ዘር ለመቀበልና በማኅፀኗ ለመፀነስ እግዚአብሔር አዘጋጅቷቸዋል። ሴት ከወንድ ልጅ ይልቅ በቶሎ ስለምታድግ ትዳር መመሥረት ደረጃ ወንድና ሴት ሲደርሱ ወንዱ ከሦስት ዓመት ጀምሮ እስከ አምስት ዓመት ከሴቲቱ ቢበልጥ መልካም ነው ይባላል።

ከዚህ በላይ ያለውን አሳብ በሚገባ ብንረዳ እግዚአብሔር የፈጠረን በዚህ መልክ መሆኑን አውቀን ራሳችንን እንድንቀበልና እግዚአብሔር እንደሚፈቅደው እንድንኖር ይረዳናል። ራሳችንን ከተቀበልን ደግሞ ሌሎችን መቀበሉ ዐቀበት አይሆንብንም። ጥልቅ ስሜታዊ ተራክቦ ወደ ጎላበት ደረጃ ስትደርስ ከተቃራኒ ጾታ ጋር ብትተዋወቅ የተሻለ ግንዛቤ ይኖርሃል፤ ይሁንና ለፈተና እንዳትጋለጥ ሌሎች ወገኖች ባሉበት አካባቢ በንጹህ መንፈስ ግንኙነትህን ለማጠናከር ትጋ። በመተዋወቅ መሰጠትንና መቀበልን ለመማር፣ ስለራስህ ጠንካራና ደካማ ጎን ለማወቅ፣ የንግግር ስጦታህን ለማሻሻል፣ በመንፈሳዊ ሕይወትህ ለማደግ ያስችልሃል፤ ስለኑሮ፣ ስለዓለም ስለመመሳሰልም መረጃ ለመስብሰብ ይረዳሃል።

3.2 በጉርምስና ጊዜህ በላጤነት ዘመንህ በእግዚአብሔር ፍርሐት ኑር

- በጸሎት ተጋደል።

- ቃሉን በቃልህ አጥና።
- መንፈሳዊ መጻሕፍትንና ገንቢ የሆኑ የእውቅ ደራሲያንንም መጻሕፍትን አንብብ።
- ራስህን በትምህርት ወይም በልዩ ልዩ ሥራዎች ወይም በአገልግሎት ጥመድ።
- ስፖርትን አዘውትር።
- የመጥፎ ዓደኞችን ምክር አትስማ።
- ፍትወትን ከሚቀሰቅሱት ጸያፍ ንግግሮችና ቀልዶች፣ ተረቶችን ከመስማት፣ የወሲብ ፊልም፣ ቲያትር፣ ሥዕሎች ከማየት ተግባራት ራቅ።
- የሚያሰክር መጠጥ ከመጠጣት ራስህን አግልል።
- ያለሥራና ያለ ቅዱስ ዓላማ ያለገደብ ከተቃራኒ ጾታ ጋር እንዲሁ ጊዜ አታሳልፍ።
- በተለየ ዓላማና አጋጣሚ የመቀራረባችሁ ዓይነት ሲለወጥ በዘዴ ራስህን በማራቅ ስለሁኔታው መጸለይና ማሰብ-ለዘለቄታው ወይስ ለጊዜያዊ ፍላጎት የሚለውን መለየት አስፈላጊ ነው።

3.3 ለጋብቻ መድረስህንና የትዳር ዓደኛን ለመምረጥ መብሰልህን አረጋግጥ

ብዙ ትዳሮች ቶሎ የሚፈርሱት ሳይዘጋጁ ስለሚገቡበት ስለሆነ በመጀመሪያ ለማግባት መብሰልህን አረጋግጥ። ለማግባት አንድ ሰው ብቁ የሚሆነው የሚከተሉትንና የመሳሰሉትን ሲፈጽም ነው።

- የራስን ማንነት በማወቅ ሲበስል ነው፤ ይኸውም የራሱን ሕይወት ለመምራትና ስለ ወደፊቱም ብሩህ አቅጣጫ ሲኖረው ነው። እንዲሁም የዕድሜ ልክ የትዳር ዓደኛ ለመምረጥ በማመዛዘን ችሎታ መብሰል ሲደረስ ነው።
- ታመልጠኛለች ከሚል ከራስ ወዳድነትና የችኩልነት ሁኔታ በመራቅ ነው።
- ለአንዲት ሴት ልጅ ራሱን ለመስጠትና ኃላፊነት ለመሸከም መቻሉን ሲያረጋግጥ ነው።

- የመሳብ ስሜት ሲመጣና በጥልቅና ሙሉ ለሙሉ ለመውደድና ለመወደድ በቃት ሲኖረው ነው። ለመውደዱም ለምን እንደሚወድና ዓላማው ለተቀደሰ ጋብቻ መሆኑን በእግዚአብሔር ቃል ፈትሾ ሲረዳ ነው።
- በወላጆቹ ላይ መደገፍን አቁሞ የልጅነት ጠባይን ሲተው ነው።
- እንደ እግዚአብሔር ቃል መሠረት ራስን በቅድስናና በጽድቅ በማኖር በመንፈሳዊ ሕይወት መብሰል ሲኖር ነው።
- ለኑሮው የሚያበቃውን ትምህርት ከቤት ውስጥም ሆነ ከውጭ መቅሰሙን ለራሱ ሲያረጋግጥ ነው።
- አግብቶ መውለድ የሚያስከትለውን የወላጅነት ኃላፊነት ሲረዳ ነው።
- በወሰነው ለመጽናት የሚችል መሆኑን ሲያረጋግጥ ነው።
- የበደሉትን ይቅርታ ለማለትና ሲበድሉት ይቅርታ ለመጠየቅ የሚችል ሲሆን ነው።
- ትዳር ለመመሥረት ገቢ የሚያስገኝ ሥራ ሲኖረው ነው።
- ድንግልናውን ለመጠበቅ ሲቸገር ነው።
- የግልና የጋራ ችግሮችን ከሚያስባት ወጣት ሴት ልጅ ጋር ለመካፈል ራሱን የሰጠና ግልጽ ለመሆን የማይቸገር መሆኑን ሲገነዘብ ነው።
- ወላጆቹን ለማስደሰት ወይም የሀብትና የክብር ማግኛ አድርጎ የትዳር ጓደኛን እንደማይመርጥ ሲያረጋግጥ ነው።
- ለትዳር ስለሚያስባት ሴት ልጅ ቤተሰብና ጓደኞች በጎና የቀና አስተሳሰብ ሲኖረው እንደሚችል ሲረዳ ነው፤ (ስለ ቤተሰቧ ሁኔታ በሚገባ ማወቅ ይጠቅማል፤ ምክንያቱም ቤተሰብ በልጅቷ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ስለሚኖራቸው ነው)።
- ለትዳር የሚያስባት ሴት ከእርሱ በአንዳንድ ነገር ተሸላ ብትገኝ እንኳ ፈቃደኛ የሆነና ከሌሎች ጋር በአገልግሎት፣ በሥራና በተለያዩ ጉዳዮች ግንኙነት ቢኖራት ንጹሕ ሕሊና እንደሚኖረው ሲተማመን ነው።

- ከሁሉ በላይ ግን ትዳር መያዙ የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑን ሲያረጋግጥ የምትመስለውን ለመምረጥ ሲዘጋጅ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ቃላቶች አሳቦች መንፈስ ቅዱስ በልቡ ሰላምን በማምጣቱ ና ከነገሮች መገጣጠም ጋር ምስክርነቱን ሰጥቶ እንደመራው በማያሻማ መንገድ ለልቡ የሲናገረው የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑን ያረጋግጣል።

እንግዲህ አንድ ሰው በዚህ መንገድ የራሱን ሁኔታ ከገመገመ በኋላ ለማግባት ወስኖ የትዳር ጓደኛ ለመምረጥ ቢያስብ ተገቢ ነው።

ትክክለኛዋን ሴት ልጅ ለማግኘት በጸሎት መትጋትና የመንፈስ ቅዱስን ምሪት መሻት መልካም ነው። ለምሳሌ የክብርሃም አገልጋይ በዘፍጥ. 24 ቁጥር 12 ላይ እግዚአብሔር ለይስሐቅ የምትሆነውን ልጅ ከልጃ ገረዶች መካከል ለይቶ እንዲያሳየው እንደጸለየ እንመለከታለን። ሌላው ዋናውና አማራጭ የሌለው ከምርጫህ መግባት ያለበት አማኝ መሆኗን ማረጋገጡ ነው (2ኛ ቆሮ. 6:15)።

ወጣቷ ሴት ልጅ፣ መንፈሳዊ መሆኗን ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስን በመውደዱና ሕይወቷን በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ውስጥ ሆና መምራቷን በማረጋገጥ ነው። እንዲሁም ስለ ነፍሳት መዳን የምታደርገው የምስክርነት ሕይወቷ ነው። ሌላው ማረጋገጥ የሚኖርብህ በእውነት ከልብህ ማፍቀርህን ነው። በመሠረቱ ፍቅርህ አካላዊ ውበትን ዘልቆ ከውስጣዊ ባሕርይ ጋር መዛመዱን ማረጋገጥ ማስተዋል የሞላበት ተግባር ነው። ጠባይ ለጠባይ ሳይጣጣሙ እንኳንስ የአንድን ሕይወት ለመጋራት በአንድ መንደር መኖሩም ቀላል ስለማይሆን መጠንቀቁ ብልህነት ነው። ስለሆነም የልጅቷን ጠባይ አጠቃላይ ማንነቷን ለማወቅ ከሚያስችሉት መንገዶች ጥቂቶቹ፣ አብሮ ማገልገል፣ በሰፈር አብሮ መኖር፣ በቤተ ክርስቲያን ወይም በኅብረት ጸሎትና በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት አብሮ መካፈል፣ በቤት ደረጃ ሳይቀር ልጅቱን በግል ክትትልና የሚያውቁአትን መንፈሳዊ ሰዎችን መጠየቅ ናቸው። እንግዲህ ይህን ሁሉ፣ አድርገህ እግዚአብሔር ላንተ የሰጣት ወጣት መሆኗን ካረጋገጥህና የልብ ሰላም ካለህ ለትዳር ጓደኛነት አፍ አውጥተህ በግልጽ ከመጠየቅህ በፊት ስለ ሌሎች ነገሮች ስትጫወቱ ያቺ ሴት እንደምትወድህ ወይም እንደማትወድህ ታውቃለህ። ስለሆነም ለትዳር እንደምትፈልጋት መጠየቁ እንደ አስደናቂ ነገር መታየት የለበትም።

ወጣቷም በቂ ጊዜ ወስዳ ጸልያበት፣ ለተጠየቀችው ጥያቄ በግልጽ «አሺ» ወይም «አምቢ» ማለት እንጂ በመሸኮርመም ጊዜ ማሳለፍ አያስፈልጋትም። ያለ በቂ ምክንያት ለጥያቄው መልስ ከመስጠት ለብዙ

ወራት ማቆየት የሚጎዳው ሁለታችሁንም ነው። እንረዳ! ውበታችንና ደም ግባታችን ዕድሜአችን በጨመረ ቁጥር እየቀነሰ ነው የሚሄደው። እግዚአብሔር እስከ አሁን ጊዜ ድረስ የመራችሁ ከሆነ ጊዜው ሲመጣ በምርጫችሁ ውሳኔ ይረዳችኋል።

3.4 በእጮኝነት ዘመናችሁ ማድረግ ያለባችሁ

ይህ ጊዜ በጋብቻ አንድ እስክትሆኑ ድረስ ፍቅራችሁ የሚያድግበት ወቅት ነው። ሁሉም ለመጋባት እቅድ እንዳላችሁ ስለሚያውቁ ከእናንተ ሊያዩት የሚጠብቁት ዋና ነገር ራሳችሁን መቆጣጠር መቻላችሁን ነው። ምክንያቱም ይህ ጊዜ የፈተና ጊዜ ነው። ወደፊት የማግባው እርሷን ነው በሚል ከጋብቻ ቀን በፊት ከመዳራትና ወሲባዊ ግንኙነት ከመፈፀም መራቅ አለባችሁ። አያሌ የፍቅር መግለጫ ብዙ መንገዶች ቢኖሩም ጠንቀቅ ማለቱ አስተዋይነት ነው። ገደብ አልፋችሁ በመሄድ ይህንን አስደናቂና ግፋጭ ፍቅራችሁን በቀላሉ ልታበላሹትና ልታጠፉት ትችላላችሁ። አንዳንድ ጊዜ አንድ ነገር ከልክ ሲያልፍ ሴቶች ልጆች መገመት ይችላሉ። ሕይወታችሁ ወደ ፈተና ሲጎተት ሊስተካከል የማይችልበት ቦታ ከመድረሱ በፊት ሴት አይሆንም ብላ ወንዱን መመለስ አለባት። አለበለዚያ በማርገዝም ሆነ ድንግልናችሁን በማፍረስ በራሳችሁ ወደማፈርና ይኸንኑም ለመስወር ስትሉ ወደተቻኮለ ጋብቻ ለመግባት ትገደዳላችሁ፤ ይህ ደግሞ ውሎ አድሮ መገለጡ አይቀርም። ያም ውጤቱ በእናንተ ላይ ብቻ ሳይሆን፤ ለቤተሰብና ለቤተ ክርስቲያን ኃፍረት፤ በኅብረተሰቡም ለጌታ ስም መስደብ ምክንያት ይሆናል። ስለሆነም በእጮኝነት ጊዜ የሚከተሉትን አድርጉ።

- በየጊዜው በግልም ሆነ በጋራ አብራችሁ ጸልዩ። የጸሎት ጥያቄዎችንም ተለዋወጡ። ስለ ወደፊቱም ትዳራችሁ ጸልዩ፤ ሆኖም ለፈተና የሚጋብዝ ቦታ እንዳይሆን ተጠንቀቁ።
- ቃሉን አብራችሁ አጥኑና ከቃሉ ለሕይወታችሁ የሚሆነውን በመውሰድ ተወያዩ።
- በገንዘብ ጉዳይ በግልጽ፤ ተወያዩ፤ ይህን ብታደርጉ አለመተማመንና የተለያዩ ችግሮችን ለማስወገድ ትችላላችሁ። ገንዘቡ በምን ላይ መዋል ስላለበት ጉዳይ ተወያዩ። ስለ ወላጆች እርዳታ፤ ስለ ልጆች መውለድና መጠን፤ ስለ አገልግሎት ስለ ሠርጋችሁ ዝግጅት፤ ስለ ሚዜዎች ምርጫ፤ ስለ ጋብቻ ቀን ምርጫ፤ ስለ ጋብቻ ቦታ ምርጫና ስለመሳሰለው በግልጽ ተወያዩ። ሆኖም ውይይታችሁ በተዘጋ ቤትና መንፈሳዊ ሰዎች በሌሉበት አካባቢ አይሁን።

- ከእናንተ ቀድመው በእጮኝነት ላይ ሳሉ መልካም ምሳሌ መሆን ያልቻሉትን በማየት ራሳችሁን ለስሜታችሁ ተገዢ አታድረጉ።
- በእጮኝነት ጊዜ መቀያየም ቢኖር በግልጽ ተወያዬ ተጣልታችሁ ይቅርታ መጠያያቅና መታረቅ ካልቻላችሁ ወይም መለያየታችሁ በቂ ምክንያት ካለው፤ እጮኝነት ጋብቻ ስላልሆነ ምክንያቱን በፍቅርና በእውነት ገልጾ ጓደኝነትን መቀጠል እንጂ ያለ ጥንቃቄ እንዲሁ እጮኛን መተው ለአደጋ ያጋልጣልና ለሌላው አስቡ (1ኛ ቆሮ. 16:14)።
- የእጮኝነት ጊዜአችሁን አንደ መከራና ባጣ ቆየኝ ዓይነት አታደርጉት።
- በመንፈስ፣ በአካል፣ በአእምሮና በንብረት መዘጋጀት ለጋብቻ ስትወስኑ አስፈላጊነቱን አትርሱ።
- በመጨረሻ ሁሉን ነገር ለእግዚአብሔር አስረክቡ፤ እግዚአብሔር በመንገዳችሁ ይመራችኋል፤ ስለሆነም ታመኑበት።

3.5 የሠርግ ድግስ

በመሠረቱ ለጋብቻ ቀን ሠርግ መደገስ ለጋብቻው ዘለቄታነት የሚረዳው አንዳች ነገር የለም። ያለ ሠርግም ጋብቻ መፈጸም ይቻላል። ምክንያቱም ጋብቻን የሚሠራው እግዚአብሔር ሲሆን ቁም ነገሩ ተጋቢዎች ኪዳናቸውን አክብረው አብረው መኖራቸው ነው። ለዚህ ነው አንዳንድ ክርስቲያኖች ያለብዙ አጃቢና የመኪና ጋጋታ በእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር ጉባኤ ፊት በአምልኮ ጊዜ የጋብቻ ሥርዓትን የሚፈጽሙት፤ በሌላ በኩል ጋብቻ የተጋቢዎች ደስታ ብቻ ሳይሆን የወላጆች፣ የቤተ ዘመድ፣ የጓደኞች፣ የጎረቤቶች የምእመናን ደስታም ስለሆነ አቅሙ ካለ መጠነኛ ድግስ ቢዘጋጅ መልካም ነው።

የድግስ ወጪን ከፍተኛ የደርገው የሚጠራው ሰው ብዛት፣ የሚዘጋጀው ምግብ ዓይነት በርካታነት፣ ድግስ የሚደረግበትን ቦታ ከፍ ያለ ዋጋ በሚከፈልበት ስፍራ ማድረግ ነው። አቅምን አለማወቅና ከማን አንሺ ብሎ መፎካከሩ ለአደጋ የሚያጋልጥ ነው፤ ስለሆነም ገንዘብ ካለ ለቤተ ዘመድ፣ ለጥቂት ጎረቤቶች፣ ለሚዜዎች ለተወሰኑ የቅርብ የሥራ ባልደረቦች፣ ለጥቂት የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች መጠነኛ የምግብ ዓይነትና ለስላሳ መጠጥ አዘጋጅቶ ብድር ሳይገቡ መደገሱ መልካም ነው። ያም ካልተቻለ በኩኪስና በለስላስ መጠጥ የኮከቱል ግብዣ ወዳጅ ዘመድን ማስተናገድ ብልህነት ነው።

ቪዲዮ ካሚራም ካልተቻለ በፎቶግራፍ ብቻ ትዕይንቱን ማስቀረት ይቻላል፤ በማያምኑ ወላጆችም ካልተገደዱ አላስፈላጊ ጥሎሽን ለባህሉ ሲባል ወይም ለታይታ ማቅረቡ አስፈላጊ አይደለም፤ ይህን የጥሎሽ ጉዳይ አንዳንድ አማኝ ወላጆች ላለመቀበል እየወሰኑ ስለሆነ ጅምሩ ሊበረታታ የሚያስፈልግ ነው። ምክንያቱም ብዙ ሊያገቡ የሚፈልጉ ከትዳር ዓለም የሚሸሹት ሠርጉንና ጥሎሹን በመፍራት እንደሆነ ሲናገሩ ይደመጣልና፤ የእግዚአብሔርን ቃል ምክር በመቀበል ሁሉን በመጠንና በአግባብ አድርጉት (2ኛ ጢሞ. 4:5)።

4. ጋብቻ

4.1 የሠርግ ቀን - እሮኞች በቃል ኪዳን ሥርዓት የሚጋቡበት ቀን።

በሠርግ ቀን ሙሽራውና ሙሽሪት በእግዚአብሔርና በሰው ፊት በተለይ የሚታዩበት ስለሆነ፤ በክርስቶስ ደም ኃይልና በጸሎት ኃይል ለመሸፈን የየበኩላቸውን የግል ጸሎትና ለዕለቱም የሚሆን ከእግዚአብሔር ቃል ማለዳ ተነሥተው ማንበብና ሠርጉን ለእግዚአብሔር ክብር እንዲውል አሳልፈው መስጠት ይኖርባቸዋል፤ እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን ቃል ኪዳን ሲገቡ በእግዚአብሔር ፍርሃት ቃል ኪዳኑን ለመጠበቅ መወሰን ያስፈልጋቸዋል። በቀኑ ብዙ ውጣ ውረድና ድካምም ስለሚኖር ወደ መኝታ ክፍላቸው ሲሄዱ በተቻለ መጠን አብረው ቃሉን አንብበውና እግዚአብሔርን አመስግነው የመጀመሪያውን የጋብቻ ሕይወት ቢጀምሩ መልካም ነው። ስለሆነም ባይቻሉና ፍቅራቸውን የሚገላለፁበት ዕለት ቢያደርጉት ለተቀረው ጉዳይ ወደፊት ጊዜ ስለሚኖራቸው ቢያቆዩት ይሻላል እላለሁ፤ ሥጋቸውን መቆጣጠር ካልቻሉ ግን ለሁሉም ነፃነት አላቸው። (መኃልይ 2:8፤ 9፤ 4:16፤ 1ኛ ቆሮ. 7:37)፤ ምርጫቸው ይህ ከሆነ በቂ የፍቅር መለዋወጥ እና መደባበስ፤ መሳሳም ቢያንስ ለ30 ደቂቃዎች ማድረግና ለወሲባዊ ግንኙነት ዝግጁ መሆንን ይጠይቃል። ወሲባዊ ግንኙነት ሲደረግም መብራት ቢጠፋ ሴቶች ይመርጣሉ። ባል የሚስቱን ስሜት ሳይገነዘብ በጥድፊያና በኃይል ክብረ ንጽሕናዋን ከገሰሰ ሙሽሪት ስቃይና ምችት ማጣት የሚሰማት ስለሚሆን፤ ይህ ድርጊት በሴቲቱ በኩል በሚያስከትለው ፍራቻና ሃፍረት በወደፊቱ ወሲባዊ ግንኙነታቸው ላይ አለመርካትን ሊያስከትል ይችላልና በሙሽራው በኩል ልዩ ርኅራኄና ጥንቃቄ ለሙሽሪት ማድረግና እርሷን ደስ የሚያስኛትን እየጠየቀ መተባበር ይጠበቃል።

4.2 በጋብቻ ሕይወት ማደግ

እንግዲህ ባልና ሚስት ሆናችሁ ከተጋባችሁ በኋላ የሚጉላ ጊዜ /ኸኒሙን/ ለጥቂት ቀናት ቢኖራችሁ መልካም ነው። በዚህ ጊዜ ዕረፍት ወስዳችሁ ዘዳግም 24፡5 እንደሚለው ባል ሚስቱን፣ ሚስትም ባሏን ታስደስተው፤ ጊዜውም የጨዋታና መልካም ትዝታዎችን እያነሳችሁ እግዚአብሔርን የምታመስግኑበትና በበጎ አሳብ የምትሞሉበት ጊዜ ይሁን (ፊልጵ. 4፡4-8)። ከሚጉላም መልስ ጋብቻችሁን እንደሚከተለው ከእግዚአብሔር ጋር በመስማማት አሳድጉት።

ስለ ትዳራችሁ እምነታችሁን በእግዚአብሔር ላይ አጠናክሩ፤ እርስ በርስም ተማመኑ።

እግዚአብሔር ትዳራችሁን እንዲሠራላችሁ ተማጠኑት፤ እንደሚሠራውም ተማመኑ። እርሱ የጋብቻችሁ መሥራችና ወጣች ስለሆነ ትዳራችሁ እንዲያድግ መልካም ፈቃዱ እንደሆነና ከአደጋም ሁሉ ሊጠብቃችሁ እንደሚችል ተማመኑበት፤ በእያንዳንዱ በምትወስዱት እርምጃ ፈቃዱን ለማወቅ ጣሩ፤ ፊቱንም ፈልጉ ትጸኑማላችሁ። እርስ በርሳችሁም መተማመን ይኖርባችኋል፤ ባል የሚስቱን ድካምና ችግር ማወቁ፣ ሚስትም የባሏን ድካምና ችግር ማወቁ፣ ለመደጋገፍ እንጂ አንዳቸው በሌላው ላይ ኪሳራ ለማድረስ አይደለም። መተማመን ደግሞ በጋብቻ የሰመረ ግንኙነት እንዳለ አመልካች ቀስት ነው።

• ለእርስ በርስና ለሌሎች ደጎች ሁኑ።

ባልና ሚስት በየግላቸው ተቀባይነትን የማግኘት፣ ለኑሮ ዋስትና የማግኘት፣ በሌላው ዋጋ እንዳላቸው የመቆጠር፣ የስኬታማነት ፍላጎቶች እንዳላቸው በማወቅ በእግዚአብሔር እርዳታ እርስ በርስ ተሳሰቡ። አንዳችሁ ለሌላው ደግነትን አሳዩ፤ በጎ ነገርን ተለዋወጡ፤ አንዳችሁ ለሌላችሁ መልካም ነገሮችን አስቡ። በምስጋናም ችር ሁኑ። የጌታ ኢየሱስን በጎነት ለርስ በርሳችሁና ጌታን ለሚያውቁትና ለማያውቁት አሳዩ። «በጎውን ማን ያሳየናል» የሚሉ ብዙ ስላሉ ፍቅራችሁ የክርስቶስን ፍቅርና በጎነት ያሳይ።

• በዕውቀት በልጽጉ

እያንዳንዳችሁ በግልና ሁለታችሁም በጋራ እግዚአብሔርን ለማወቅ፣ ከፋውንና ደጉን በእርሱ መንፈስ ለመለየት እንድትችሉ በቃሉ ተሞሉ፤ በመንፈስም ተመሩ። አንዳችሁ ሌላችሁን ለማወቅም ጥረት አድርጉ፤ ደካማ ጎንን አውቆ ለመርዳት መለወጥም ካለ ለመለወጥ፣ ካልተቻለም

እንዳለ ለመቀበል፤ ጠንካራ ጎንንም አውቆ ለማዳበር ጥረት አድርጉ። የቀለምና የሙያ እውቀታችሁን አዳብሩ። የጋብቻ ሴሚናርም ባለበት ተገኙ። መንፈሳዊ መጻሕፍትንም አንብቡ።

• ራሳችሁን ተቆጣጠሩ

አንዱ የመንፈስ ፍሬ ራስን መግዛት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ «ራሱን የሚገዛ ከተማ ከሚገዛ ይሻላል» ይላል ሰይጣን በትዕቢት፤ በዝሙት፤ በውሸት፤ በቅናት በምቀኝነት፤ በቁጣ፤ በቂምና በመሳሰለው ሊፈትናችሁ ስለሚችል ወደ እግዚአብሔር ቀርባችሁ በኢየሱስ ስም ተቃወሙት። «ይህን ኢየሱስ ቢሆን አያደርገውም» በማለት ኢየሱስን በየዕለቱ በመልበስ ኢየሱስ እንዳደረገው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተጣብቃችሁ ከውድቀት ራሳችሁን ጠብቁ። ክፉ ከሚመስል ሁሉ ሽሹ። ስሜታችሁን ስትገልጹ፤ ለግንባታ እንጂ ሌላውን ለማፍርስ አትጠቀሙበት።

• የባልና የሚስት የሥራ ድርሻዎችን አውቃችሁ ኃላፊነታችሁን ተወጡ።

«ባል ሚስቱን ይውደድ» ስለሚል ባል ከራስህ ጥቅም ይልቅ ለትዳር ጓደኛህ ቅድሚያ በመስጠት ሚስትህንና ልጆቻችሁን ለመንፈሳዊም ሆነ ለአካላቸው እድገት የሚሆነውን እየፈለግህ አድርግ። «ሚስትም ባሏን በሁሉ ትታዘዘው» ስለሚል። ባል የሚያደርገውን በመደገፍ ከሌሎች ሆነ ከእርሱ ጋር አጉል ክርክር ሳትገቢ ባልሽን በማከበር ልጆቻችሁንም አባታቸውን እንዲያከብሩ ምሳሌ በመሆን የእርስ በርስ ኃላፊነታችሁን ተደጋግፎ ለመወጣት ጥረት አድርጉ።

ትዕግሥትን ተላበሱ

ትዳር ከጀመራችሁ ጀምሮ ልዩ ልዩ የፈተናና መከራ ሊያጋጥማችሁ ይችላል፤ በዚህ ጊዜ ሁለታችሁ በአንድ ላይ ቆማችሁ ችግርን ተጋፈጡት፤ በትዕግሥትም ጽኑ። የመከራ ጎርፍም ከተወሰነ ጊዜ በኋላ በእግዚአብሔር ኃይል ያልፋልና፤ የማያልፍ መስሎአችሁ ለመከራ አትበገሩ። እርስ በርስ ግጭት ቢኖር ያም ያልፋልና በትዕግሥት አሳልፉት።

እግዚአብሔርን ምስሉ

በየዕለቱ ጥረት ማድረግ ያለባችሁ እግዚአብሔርን ለመምሰል ይሁን፤ የእርሱን ባሕርያት አጥኑ፤ «ጌታ ሆይ አንተን እንድመስል እርዳኝ» በሉት። የመንፈሳዊነት መለኪያ ክርስቶስን መምሰል ነውና፤ እገሌ እንዲህ እንዳደረገብኝ እንዲህ ላድርግበት በማለት አትበቀሉ።

በቀሉን ለጌታ ስጡት። ይልቁንም ርኅሩኖች ሁኑ። ጌታ ብዙ አበሳችሁን ይቅር እንዳላችሁ እናንተም ይቅር በሉ። የሰላምም አምላክ ከእናንተ ጋር ሆኖ ይረዳችኋል።

እርስ በርሳችሁ በደባታ ሰላምታ በየቀኑ ተለዋወጡ የመወያያም ጊዜ ይኑራችሁ

ንግግራችሁ በምስጋና፣ በአድናቆት፣ በጸጋና በጩው የተቀመመ ይሁን እንጂ በመጥፎ ጎገሮች ቀኑን አትጀምሩ። በቀኑ ውስጥ በምሳና በራት ጊዜ ስትገናኙ «እንኳን ደህና መጣህ» ወይም «እንኳን ደህና ቆየህ ተባባሉ»፤ አልፎ አልፎም እንደምትዋደዱ በቃል ተገላለጹ። በመሳሳምም አጎልብቱት።

ሁለታችሁ ብቻ ልቅነጋገሩበት የምትችሉበት የተለየ ቦታ ይኑራችሁ። በየቀኑ የገጠማችሁን ለመነጋገር አመቺ ጊዜ ፈልጉ፤ ምንም እንኳን በቂ ነው ባይባልም ከቤታችሁ በላምንት አንድ ቀን ወጣ ብላችሁ አብራችሁ የምትሆኑበትና ዘመድ ወዳጅ የምትጎበኙበትም ጊዜ ይኑራችሁ። አንዳችሁ ስለሌላው ሥራ ለማወቅ የምትችሉትን ያህል ሞክሩ፤ ሌላውን አበረታቱ፤ ምክር ሲያስፈልግም ስጡ፤ ችግር ቢኖርም ጸልዩበትና ተመካከሩ፤ አንዳችሁ የሌላውን ሸክም ለማቃለል ጥረት አድርጉ፤ ራሱ ማዳመጥና «አይዘህ»፤ «አይዘሽ» ማለት ብዙ እፎይታ ይሰጣል። ብዙ አለመግባባት የሚመነጨው ካለመደማመጥ ስለሆነ ማዳመጥ ለትዳር ንደኛ ትኩረትን በተግባር ማሳየት ነው። በትዳር ዓለም መወያያት ለመሸናነፍ ሳይሆን ለሁለታችሁ የሚበጀውን ነገር ለማድረግ የምትጠቀሙበት መልካም መሣሪያ መሆኑን አትዘንጉ።

ፍቅርን ተላበሱ

ፍቅር የሁሉም ነገር ማሠሪያ ነው፤ እግዚአብሔር ደግሞ ፍቅር ነው። ያለ ፍቅር የጋብቻ ኑሮ አይጥምም። ይህ ፍቅር ለእኔ ለእኔ የሚል ሳይሆን ባልንጀራን እንደራስ የሚወድድ ነው፤ አልፎ ተርፎም ለሌላው መሥዋዕት የሚሆን ነው። ስለሆነም የፍቅር ሕይወታችሁ ሌሎችን በጥላቻ ያሉትን እንኳ ወደ ኢየሱስ የሚስብ ይሁን። እርስ በርሳችሁም ታገሱ፣ ቸፎነትም አድርጉ፣ አትቅኑ፣ አትመኩ፣ አትታበዩ፣ የማይገባውን አታድርጉ የራሳችሁን አትፈልጉ፣ አትበሳጩ፣ በደልን አትቀጠሩ (1ኛ ቆሮ. 13:3-9፤ ቆላ. 3:12-14)። ፍቅር ኪሳራን አይቆጥርም፤ ፍቅር አገልጋይ ነው። እንግዲህ ማደጋችሁ በሁሉ አንጻር ይሁን፤ እድገቱም ወደ ላይ ወደ እግዚአብሔር፣ ወደ ጎንም ለእርስ በርስ እና ለሌሎች ወደ ታችም ለልጆች በየጊዜው ይቀጥል (2ኛ ጴጥ. 1:5-8፤ 1ኛ ጢሞ. 4:11-16)።

4.3 ጉዳትን፡ ያለመግባባትንና ጥል እንዴት ማስተናገድ ይቻላል?

ሁለት ለብቻ ሲጓዙ የሚታዩ ወንዞች መገናኛው ቦታ ከመድረሳቸው በፊት በርጋታ ይጓዙ ይጓዙና መገናኛው ጋ ሲደርሱ በጋይል ተጋጭተው አረፉ ዓይነት ነገር ፈጥረው መውረድ ይጀምራሉ። አንዴ በጋራ መፍሰስ ከጀመሩ በኋላ ግን እንደገና በርጋታ መጓዝ ይቀጥላሉ። ጋብቻም አብዛኛውን ጊዜ እንደዚያ ያለ ሁኔታ ይታይበታል።

ባልና ሚስት ከመጋባታቸው በፊት እንደ ፈለጉት የመሆን ነፃነት ነበራቸው፤ ሆኖም ሲጋቡ ያ የእርስ በርስ መዋደድ በቀላሉ አይመጣም። የአንዱ ጠባይ ከሌላው ጠባይ ጋር መጋጨት ይጀምራል። በአንድ ነገር ምርጫቸው ላይ የአሳብ መጋጨት ይኖራል። የአንዱ አሳብ፤ እውቀቱና ልምዱ በሌላው ላይ የበላይነት ለማግኘት ሲፈልግ ግጭት ይኖራል። እያንዳንዳቸው የራሳቸው ስሜትና የራሳቸው አስተያየት ስላላቸው ይህንን የተለያየውን ሁኔታቸውን ለአንድ ለጋራ ያላማ ማሰለፍ ጥረትና ትዕግሥት ይጠይቃል።

በወላጆቻቸው ቤት ሳሉ እያንዳንዳቸው ከወንድሞቻቸውና ከእህቶቻቸው ጋር እርስ በርስ እየተጣሉ ነው ያደጉት፤ ስለዚህ ጥል ወይም አለመግባባት በመሐል ቢመጣ ሊያስደነግጥ አይገባም፤ የሚያሳፍረው ግን ያለውን ጥል ወይም አለመግባባት በጥሩ ሁኔታ ወደ ፍጻሜ አለማድረስ እንጂ። ቁጣን ወይም አለመስማማትን ቢያምቁት ጫማ ውስጥ ገብቶ እግርን እንደሚቆረቁርና እንደ ልብ እንደማያስኬድ ጠጠር ይሆናል፤ አልፎ ተርፎም የአንጀት በሽታ፤ ራስ ምታት፤ የደም ብዛት ለትዳር ጓደኛ ከማስከተሉም በተጨማሪ ዝም ብሎ ከተተወ ዘወትር በቤት ጭቅጭቅ ይበዛና እያደር ታማኝነትን ወደ ማጣትና ጥሉ ሊከርም ፍቺን ሊወልድ ይችላል። ስለዚህ ገና ከመጀመሪያው አለመግባባትና ጥል ሲከሰት ምን መደረግ እንዳለባቸው አንዳንድ ጠቃሚ የምንላቸውን አሳቦች ከዚህ በታች አስፍረናል።

በመጀመሪያ መታወቅ ያለበት በባልና ሚስት መካከል አለመግባባት ማጋጠሙ አይቀሬ መሆኑን ነው፤ ለምሳሌ እግር ከእግር አብሮ ሲራመድ ይጋጫል፤ ጥርስ ምላስን ሆን ብሎ ሳይሆን በአጋጣሚ ሊነክስና ሊያሳምም ይችላል። እጅ ሌላውን እጅ ሊመታ ይችላል፤ ስለሆነም አለመግባባት በሚያጋጥምበት ጊዜ መፍትሔዎችን ከመጠቀም በፊት መንስዔዎቹን ማወቅ ጠቃሚ ነው።

ለመሆኑ የአለመግባባት ዋና ዋና መንስዔዎች ምንድር ናቸው?

- ጥልን ከቤተዘመድና ከመሳሰለው ወርሰን ባለትዳሮች ወደ ጋብቻ ማምጣታችን፤
- በተጋቢዎች መካከል የሚገኙ የባሕል፣ የትምህርት፣ የመንፈሳዊ ብስለትና ሌሎችም ልምዶች ሳያውቁት ግጭት እንዲፈጠር ሊያደርጉ ይችላሉ።
- ባሎች ሚስቶችን በተለይ በወር አበባና በእርግዝና ጊዜ ስለማይረዱቸው ወይም ስለማይረዱአቸው አንዱ ለሌላው አለማሰብ ሁኔታን ሊያሳይ፤
- ሚስቶች ወደ ልጆችና ወደ ቤተ ዘመዶቻቸው ብቻ ትኩረት ሊያደርጉ፤
- በደልን ባለመተው አፃፋን ለመመለስ አንዳቸው ሲሞክሩ፤
- ለመሸነፍ አለመወሰን ወይም አለመፈለግና ሁሉ ላሸንፍ ማለት፤
- ባል እንደፈለገው እያመሸ ሲመጣና በቤት ውስጥ ዕቃዎችን በየቦታው ሲጥል፤
- ሚስት ቤቱን በደንብ ሳትይዝና ምግብ በወቅቱ እንዲቀርብ ሳታደርግ ስትቀር፤
- ለትዳር ጓደኛ ትኩረት ባለመስጠት ወደሥራ፣ አገልግሎትና ወደመሳሰለው ሊያደሉ፤
- ችግር እያለ ችግርን እንደሌለ መቁጠር፤
- አለመግባባት ሲፈጠር ከትዳር ጓደኛ ጋር ተነጋግሮ በመፍታት ፈንታ ለወላጆች፣ ለዘመዶችና ለመሳሰሉት የሌላውን ጥፋት ማስተጋባት ሊጀመር፤
- የዓላማ አንድነት ቀርቶ እያንዳንዱ ተጋቢ ስለገንዘብ፣ ስለልጆች፣ ስለ አገልግሎት፣ ስለ ወላጆች መርዳት፣ ስለ ወሲብ ግንኙነት፣ ስለ ፕሮግራም ጉዳይና ስለመሳሰሉት በግል መወሰን ሊጀመር፤
- በጋብቻ ውስጥ የባልና የሚስት የሥራ ድርሻ ሳይለይ ሲቀርና እያንዳንዱ የራሱን ኃላፊነት በሚገባ ሳይወጣ ሲቀር፤
- ለመረዳት ከመጣር ይልቅ ለማስረዳት ወይም አሳብን በሌላ ላይ ለመጫን ጥረት ሲደረግ አለመግባባት ይፈጠርና ወደ ጥል ያደርሳሉ።

መፍትሔዎች

- በመሠረቱ የአሳብ ልዩነት ችግሮቻችንን የበለጠ ትኩረት እንድንሰጥ ሊያደርገን ይገባል እንጂ የመለያየት ምክንያት ሊሆን አይገባም።
- አለመግባባቱ እንደተከሰተ መጮኦልሁ ትርፍ ስለሌለው የሚወያዩበትን ርዕስ አውቆ፣ ሰላምና እርቅን በመፈለግ ምቹ ስፍራና ጊዜ ፈልጎ ሻካራ፣ ቃላትን ባለመጠቀም፣ ከተወያዩበት በኋላ በይቅርታ መፍታት-ጥልን ማሳደር ሁኔታው እንዲከር ያደርጋል (ኤፌ. 4:27)። ጥፋትም ካለ አጥፍቻለሁ ለማለት አለማፈር፤ የአንደኛው ተጋቢ ጥፋት ባይሆንም ጠብ በመፈጠሩ መጸጸት ጥሩ ነው። በምትወያዩበት ጊዜ ነገር አትፍተሉ። ሽንኩርትን በላጡት ቁጥር ሽንኩርትነቱ ይጠፋልና። ውይይት ደግሞ ብርቱው ደካማውን የሚያሸንፍበት ተደርጎ መወሰድ የለበትም። ኩርፊያ የመወያየት ገዳይ ስለሆነ በመሣሪያነት አትጠቀሙበት።
- ለትዳር ንደኛና ለልጆች ጊዜ መስጠት በተለይ ባል ቢያንስ በሰላምነት አንድ ጊዜ ለሚስቱ፣ ብሎም ለቤተሰቡ ብቻ ቢሰጥ ጥሩ ነው።
- የባልና ሚስት ልጆችም ካሉ በአንድ ላይ የአምልኮ ጊዜ በየቀኑ ቤተሰብ በሚመቸው ሰዓት እጥር ምጥን ያለ ማድረግና ለእርስ በርስ መጸለይ አስፈላጊ ነው (ማቴ. 7:24-28)።
- ለትዳር ንደኛና ለቤተሰብ በእግዚአብሔር ዘንድ ተጠያቂነት እንዳለ ማወቅና በተግባር መዋል እንዲሁም ለትዳር ግዴላሽ አለመሆን ወሳኝ ነው። (ሚል. 2:14-15፤ 1ኛ ጢሞ. 5:8)።
- ለጋብቻ ጠንቅ የሆነን ማንኛውንም ነገር ጥቃቅን ነው ብሎ አለመተው (መዳልዬ 2:15)።
- ባል ሚስቱን ይውደድ እንጂ አይደብድባት ወይም መራራ አይሁንባት፤ ሚስት ባሏን አታኩርፍ፤ አትጨቅጭቅም ይልቁንም በሁሉ ትታዘዘው (ቆላ. 3:18፤ 1ኛ ጴጥ. 3:1-2፤ 7፤ ኤፌ. 5:24)።
- በትዳራችሁ ጌታ ኢየሱስን ለመምሰል በየጊዜው ጣሩ። እያንዳንዱ ሌላውን ከራሱ እንደተሻለ ይቁጠር (ፊልጵ. 2:1-5)።

- የምንጣላበት ለመግባባት እንጂ ለማፍረስ አይሁን፤ ሁለታችሁም የትዳር ንደኞች ፍፁም አይደላችሁምና (ፊልጵ. 4:8) ያለፈውን ጊዜ ጥፋት አልፋችሁታልና ያንን እያስታወሳችሁ የዳነውን ቁስል እንደገና አታድሙት።
- የእግዚአብሔርን ቃል የመዋጊያ መሣሪያ በማድረግ አትጠቀሙ፤ ይልቁንም በትህትናና በፍቅር ቅረቡ (1ኛ. ቆሮ. 13:4-8፤ ኤፌ. 4:21)።
- ምርን በቀልድ ለመመለስ ሞክሩ፤ ግን የሚጎዳ ዓይነት ቀልድ እንዳይሆን ተጠንቀቁ።
- ለወደፊቱ ጥሉ እንዳይደገም ስለሚወሰደው እርምጃ ተስማሙ። ጌታ በነገር ሁሉ ይርዳችሁ

4.4 በወሲባዊ ግንኙነት መርካት

እግዚአብሔር ለባልና ሚስት ከሰጠው ስጦታ ዋነኛው አንድ ሥጋ በመሆን አንዳቸው ለሌላቸው ከፍተኛ ፍቅራቸውን የሚገልፁበት ሩካቤ ሥጋን መስጠቱ ነው (ዘፍ. 2:24)። በዚህ ምክንያት ሁለቱም የሩካቤ ሥጋ ፍላጎት አላቸው። በተለይ ሚስቶች ሊረኩ የሚችሉት በጣም አሳቢና አፍቃሪ ባሎች ሲያገኙ ብቻ ነው። ዛሬ በአገራችን በተለይም በክርስቲያኖች አካባቢ ባህልን ተከትሎ በመጣ ማፈር በወሲብ ግንኙነት ፍላጎት ላይ በግልጽ ውይይት አይደረግበትም እንጂ ለብዙ ትዳሮች መፍረስ አንደኛው ጠንቅ አንድ ሥጋ በመሆን ባልና ሚስት አለመረካካታቸው ነው። ስለሆነም በዚህ አካባቢ ያሉትን ችግሮች አውቃችሁ በተሰጠው ጥቆማ መሠረት መፍትሔ መፈለጉ አማራጭ የሌለው ነው።

ችግሮች

- አለማወቅ፡- ነገሩን በተፈጥሮ እንደሚገኝ አድርጎ መውሰድ፤
- አለመጠያየቅ ወይም አለመገላለጽ፤ እርስ በርስ ስለዚህ ጉዳይ አለመነጋገር ወይም ግልጥ መሆንን እንደ ነውር መቁጠር፤
- መጻሕፍትን አለማንበብ ወይም በዚህ ጉዳይ የጋብቻ አማካሪዎችን አለማማከር እንዲሁም የጋብቻ ሴሚናር አለመካፈል፤
- ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ ባሕልን ማክበር፤

- ከዚህ በፊት ስለ ወሲባዊ ግንኙነት መጥፎነቱ የተነገረ ካለ ያንን ይዞ ወደ ትዳር መግባት፤
- መውለድን በመፍራት አልጋን መለየት፤
- የባል ራስን ወዳድነትና ራሱ ከረካ ለትዳር ጓደኛው አለማሰብ፤
- የሚስት ራስን አለመስጠት ወይም መከላከል ወይም በዚህ ባሏን ለመቅጣት ማሰብ፤
- በስሜት ደረጃ አለመነጋገር-ፍርሐት፤ አለማዳመጥ፤ ጊዜ አለመስጠት፤ ወደ ልጆች ማዘንበል፤
- መጎዳዳት ወይም መበዳደል እያለ ያንን ስሜት አለማሳወቅ ወይም በጉዳዩ አለመወያየትና መፍትሔ አለመፈለግ እነዚህ ሁሉና ሌሎችም ለግብረ ሥጋ አለመረከባት ችግሮች ናቸው።

መፍትሔዎች

- አስቀድሞ- እርስ በርስ መዋደድን በተግባር መግለጽ፤
 - ለትዳር ጓደኛ የአድናቆትም፤ የምሥጋናና የፍቅር ቃልን መናገር (መጋልዮ. 4:11፤ 1:15-16፤ 2:8)።
 - ለትዳር ጓደኛህ መልካም ነገር ማድረግ (ሕይወቷን በሙሉ መልካም ታደርግለታለች ምሳሌ 31:12)፤
 - የትዳር ጓደኛን እንዳለ /እንዳለች/ መቀበል (1ኛ ጴጥሮስ 4:8) ፍቅር የአመፃን ብዛት ትሸፍናለችና፤
- በስሜት ደረጃ መነጋገር-ምን እንደሚሰማ መነጋገር ሸክምን ያቀላል- ደስታን ይጨምራል፤ ስለሆኑ ነገሮች መነጋገር እንዲሁም ስለ እርስ በርስ መነጋገር፤
- መጽሐፍ ቅዱስ አንድ ሥጋ መሆን የሚለውን በተግባር ማዋል (1ኛ ቆሮ. 7:3-5)
- ባልና ሚስት የወሲብ ግንኙነት ፍላጎት እንዳላቸው በእርግጥ መረዳት፤
- ራሳቸውን ለሌላው መስጠትና የሌላውን ፍላጎት ማርካት፤ የራሳቸውንም ፍላጎት ማርካት እንደሆነ መገንዘብ፤

- ለተወሰኑ ጥቂት ጊዜያት ተስማምቶ ካልሆነ በስተቀር የወሲብ ግንኙነትን አለመከላከል፤
- ባልና ሚስት በወሲብ ግንኙነት መደሰትን መለማመድ (መኃልየ 1:15፤ 4:10፤ 7:1፤ 7:3፤ 1:2፤ 1:13፤ 1:16፤ 2:6፤ 7:11፤ 7:12)።
- የወሲብ ግንኙነት ሁለቱን አንድ ሥጋ ያደርጋል (ማቴ. 19:5-6፤ 1ኛ ጴጥ. 6:16፤ መኃልየ 1:13፤ 4:12-15፤ 4:16፤ 5:1)
- የወሲብ ግንኙነት ከጋብቻ ውጪ ኃጢአት ነው (ምሳሌ 5:3-4፤ 5:8፤ 5:15፤ 5:18-21፤ 1ኛ ቆሮ. 6:18፤ ዕብ. 13:4፤ 1ኛ ቆሮ. 7:21)።
- የወሲብ ግንኙነት ልጆችን ለማፍራት ሊያበቃ ይችላልና ይህን ተስማምቶ በጋራ ገቢራዊ ማድረግ ይጠቅማል።

በወሲብ ግንኙነት አፈፃፀም የሚከተሉትን ቅደም ተከተሎች አውቆ መፈጸም ወደ ጥሩ መረካካት ያደርሳል።

1. ቅድመ ዝግጅት

- ሀ. የትዳር ጓደኛን የማስቀየም ነገር እንዳለ ከታወሰ ይቅርታ መጠየቅና ይቅር ማለት፤
- ለ. የሰውነት ንጽሕናንና ጽዳትን መጠበቅ፤
- ሐ. ለብቻ መሆንና ከሕፃናት አካባቢም ቢሆን መገለል፤
- መ. እግዚአብሔር ራሱ የፈጠረው ስለሆነ አለመተፋፈር (ዘፍ. 2:25)፤

2. የፍቅር ጨዋታ መለዋወጥ (መኃልየ 4:11፤ 7:7-9)

- ሀ. የትዳር ጓደኛን መደባበስና መተቃቀፍ (መኃልየ 2:6)
- ለ. የባልን ፈጣንነትና የሚስትን ጊዜ መውሰድ አውቆ እንዲጣጣሙ ጥረት ማድረግ፤ አንድ ሰው ሲናገር እንዲህ አለ «የባልዬው ስሜት እንደ ብረት ምጣድ ነው ቶሎ ይግላል፤ ቶሎም ይበርዳል፤ የሴቷ ስሜት ግን እንደ ሸክላ ምጣድ ነው። ቶሎ አይሞቅም፤ ከሞቀም ግን ቶሎ አይበርድም» ስለዚህ ሚስት ስሜቱ ባል ደረጃ እስከሚደርስ ባል መጠበቅ ይኖርበታል።፤

3. የሚስትና የባል መርካት በአንድ ጊዜ ካልተቻለ የሚስትን ቀድማ የመርካት አስፈላጊነትን ማወቅ፤

4. ከመረከባት በኋላ እግዚአብሔርን ስለ ስጦታው ማመስገን።

5. ባለ እረክቻለሁ ብሎ ፊቱን ከሚስቱ አለማዞር መልካም ነው፤ ምክንያቱም ሚስቶች ከእርካታው በኋላ በባለ መታቀፍን ይፈልጋሉና።

4.5 ልጆችን ባናገኝ ምን እናድርግ?

ብዙ ባልና ሚስት ካገቡ በኋላ ልጅ የመውለድን ጉዳይ በራሱ ሁልጊዜ እንደሚመጣ አድርገው ስለሚወስዱት ስለ ልጅ መውለድ አይጸልዩም። ይሁንና የእግዚአብሔር ቃል እንደሚናገረው ልጆች ከእግዚአብሔር የሚገኙ ስጦታዎች ናቸው፤ ስለሆነም እግዚአብሔር አንዴ ብዙ ተባዙ ምድርን ሙሉአት ብሎ ለአዳምና ሔዋን ስለተናገረ ያገባ ሁሉ ይወልዳል ማለት እንዳልሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስም ስለ መካኖች ተጽፎ እናነባለን።

በዘፍጥረት 30 ላይ «ራሔል ለያዕቆብ ልጆችን እንዳልወለደች ባየች ጊዜ በእኀትዋ ቀናችባት፤ ያዕቆብንም፡- ልጅ ስጠኝ... ያዕቆብም ራሔልን ተቆጥቶ፡- በውኑ እኔ የሆድን ፍሬ በነሣሽ በእግዚአብሔር በታ ነኝን? አላት» ራሔል ልትወልድ የቻለችው በእህቱ መቅናታን አቁማ ከያዕቆብ የሚወለዱትን የራሷን አገልጋይ ልጆች በእርስዋ ጭን ላይ እንዲወልዱ በማድረግና የአገልጋይዋን ልጆች እንደራሷ ልጆች ወስዳ ስታሳድግና ያዕቆብን ሳይሆን እግዚአብሔርን በመለመን ስትተጋ እግዚአብሔር ስላሰባት ተለመናትና ማኅፀኗን ከፍቶ ፀነሰች ሁለት ልጆችንም ልትወልድ ቻለች።

ከዚህ በላይ ካለው ከራሔል ታሪክ የምንማረው በበሽታ ምክንያት ሳይሆን በተፈጥሮ መካኒኒት ካለ (ይህ ምክንያት ደግሞ በወንዶችም በሴቶችም ስላለ) በወለዱ ባልና ሚስት ከመቅናት፣ የትዳር ጓደኛንም ለመካኒኒት ተጠያቂ አድርጎ ከመክሰስ እግዚአብሔርን በቀጥታ መለመን እጅግ ጠቃሚ ነው። ልጅ ከእግዚአብሔር ሲለምኑ እንደ ሐና ለእግዚአብሔር ቅድሚያን ሰጥቶ ብትሰጠኝ መልሼ እስጥሃለሁ በማለት መሆን አለበት። ለእግዚአብሔር ያልሆነ ልጅ ደግሞ ለእኛም አይበጀንም። ሆኖም እግዚአብሔር አንዳንድ ወላጆችን ለተለየ አገልግሎት በመፈለግ አጥብቀው ቢጸልዩም፣ ቢመኙም ልጅ ላይሰጣቸው ይችላል። ከዚህ በፊት ወደ አገራችን ለወንጌል ሥራ ከመጡት ሚስቶናውያን መካኖች፣ አይተናል። እነዚህ መካኖች እግዚአብሔርን ሳያማርሩና በትዳር ጓደኛቸውም ላይ ክስ ሳይሰነዝሩ እናት አባት የሌላቸውን ልጆች ወስደው ሲያሳድጉና ለወጣ ማዕረግ ሲያደርሱ አይተናል፤ እንዲሁም ኢትዮጵያውያንም መካኖች ይህን ያደረጉና በኋላም በአሳደጓቸው ልጆች ሲባረኩና ሲጦሩ በአድናቆት

አይተናል። ስለሆነም ለልጅ መወለድ ጸልዩ፤ ካላገኛችሁ ደግሞ እግዚአብሔር ለእኔ ዓላማ አለው ብላችሁ የሚከተሉትን አድርጉ።

ሀ. ሁለታችሁም የተጋባችሁት ለልጆች ብላችሁ ሳይሆን በመፋቀራችሁ ስለሆነ በፍቅራችሁ መጽናት እስፈላጊ ነው።

ለ. ልጅ በእግዚአብሔር ጸጋ እንጂ በሰው ፍላጎትና ፈቃድ የሚገኝ ስላልሆነ በእግዚአብሔር ሥራ ውስጥ ገብታችሁ አታማርሩ።

ሐ. የጋብቻ ቃል ኪዳን ስትፈጽሙ፤ በደስታና በሐዘን፣ በጤንነትና በሕመም፣ በሀብትና በድህነት፣ በምችትና በመከራ አብሮ ለመኖር በእግዚአብሔር ፊትና በሕዝቡ ፊት የገባችሁትን ቃል ኪዳን ለመፈፀም ትጉ።

መ. በጸሎት ብትተጉ አባት እናት የሌላቸውን ልጆች ስታሳድጉ እግዚአብሔር እናንተንም ሊያስብ ይችላልና የእርሱን ጊዜ ጠብቁ።

ሠ. በድብቅ ልጅ አገኛለሁ በማለት ዝሙት ብትፈጽሙ ኀፍረት ላይ ከመውደቃችሁም ሌላ ለትዳራችሁ ጠንቅ እንዲሁም ለእግዚአብሔር ጠላቶች መሳለቂያ ትሆናላችሁ። አንዳንዶች ይህን ያደረጉ የደረሰባቸውን የመራራ ፍሬ ጭማቂ በሕይወታቸው ሲጎነጩ ታይተዋልና።

4.6 የልጆችን ስጦታ እንዴት እንቀበል? እንዴትስ እንያዛቸው?

ልጆችን በጸሎት ከእግዚአብሔር ካገኘን በኋላ በምስጋና መቀበል ይኖርብናል። ያገኘናቸውንም ልጆች በሚገባ መያዝና መንከባከብ እንጂ እንደ አገራችን አባባል «ልጅ በእድሉ ያድጋል» በሚል ለመውለድ እንጂ ለማሳደግ ደንታ ቢሶች መሆን የለብንም።

ልጆች ሁሉ በቁመት፣ በጥበብ፣ በማኅበራዊ እና በመንፈሳዊ አንፃር ሊያድጉ ይገባል፤ ይህንንም ማሟላት ያለባችሁ እናንተ ወላጆች ናችሁ እንጂ ልጆቹ አይደሉም። እድገት በሌላ አንጻር የእግዚአብሔር ስጦታ በመሆኑ በኃይል ለማሳደግ ባትችሉም እድገታቸውን ለመግታት ወይም ለመርዳት በእናንተም በኩል ኃላፊነት ተሰጥቷል። «ልጅን ሊሄድበት በሚገባው መንገድ ምራው ባረጀም ጊዜ ፈቀቅ አይልም» የሚለው ለልጆች ኃላፊነት እንዳለብን ያሳያል።

ለልጅ በቁመት ማደግ መጠለያ፣ ልብስ፣ የተመጣጠነ ምግብ፣ ዕረፍት፣ ጨዋታ፣ ንጽሕናውንና ጤንነቱን መጠበቅ ያስፈልጋል (ሉቃስ 2:52)።

ለልጅ በጥበብ ማደግ ደግሞ የእግዚአብሔርን ቃል ገና ከለጋነቱ አንሥቶ በሚገባው መንገድ፤ ለምሳሌ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክን በመተረክና እግዚአብሔርን እንዲፈራ በማስተማር፤ ለልጁ በመጸለይና ጸሎትን በማለማመድ፤ በዚህም ሳይወሰኑ የቀለምና የሙያ ትምህርት እንዲያገኝ በማድረግና በመሳሰለው ማሳደግ ይቻላል (ዘዳግ. 6:1-8፤ ኤፌ. 6:4፤ ላ. 3:21)።

ለልጅ በማሳበራዊ ኑሮ ማደግ ደግሞ እርሱን በማፍቀር ሌሎቹን እንዲያፈቅር በማስተማርና በማሳየት ከሌሎች መልካም ነገሮችን እንደሚቀበል ሁሉ እርሱም መልካም ነገሮችን በአቅሙ እንዲያደርግ በማስተማር፤ ከሌሎች ጋር እንዲደባለቅ በማድረግ በጨዋታ በማሳተፍ፤ ምግቡን አብሮ ከሌሎች ልጆችና ሰዎች ጋር እንዲበላ በማድረግ በማሳበራዊ ኑሮ የጎን እድገቱን ማፋጠን ይቻላል (ቲቶ. 2:24)።

ለልጁ በመንፈሳዊ ኑሮ ማደግ ደግሞ እግዚአብሔርን እንዲያውቅ፤ እግዚአብሔር አፍቃሪ መሆኑንና ሊከበር የሚገባው መሆኑን የኢየሱስን ስም በመጥራትና በቤተሰብ በእግዚአብሔር አምልኮ ጊዜ በማሳተፍ በእግዚአብሔር በኩል ሞገስ እንዲኖረው መርዳት ይቻላል። እንግዲህ እናንተ ወላጆች ልጆቻችሁን በእጃችሁ ይዛችሁ ወደ ጌታ ኢየሱስ በአንደበት ምስክርነታችሁና በምሳሌያዊ ሕይወታችሁ የመምራት ኃላፊነት ትልቅ ዕድል ተሰጥቶአችኋል። ስለሆነም ገና ምንም አያውቁም፤ ምንም አላዩም፤ ከምትሉት ከጥቂት ወራት ጀምሮ ከእናንተ ጋር በሚቆዩበት ዘመን ሁሉ በእግዚአብሔር ፍርሐት እንዲያድጉ እርዱቸው።

ወላጆች ስለ ልጆቻቸው ማወቅ ያለባቸው (ማቴ. 18:1-7)

- የልጆች ችግሮች ከአሥር ዘጠኙ የሚመነጩት ከወላጆች ነው ይባላል፤ ምክንያቱም የልጆች ጠባይ የወላጆች ጠባይ ውጤት ነውና። ልጆች ናቸው በማለት እንደፈለጋችሁ አትናገሩ፤ ስለሆነም እንዳታበላሽቸው በጥንቃቄ ተሞሉ።
- እያንዳንዱ ልጅ ማንነቱን ያውቃል። ለምሳሌ ለቅሶ ወላጆች ላይ ምን እንደሚያስከትል ያውቃል። በልቅሶ ደግሞ ከሚያስፈልገው ውጪ በማስገደድ የማያገኝ መሆኑን እንዲያውቅ አድርጉ። ልጆች እንዳያለቅሱ ብታስገድዱቸው ሲያድጉ በሚያሳዝን ነገር እንኳ ማልቀስ አያውቁም።
- ልጆች የራሳቸው ሕልውና አላቸው፤ ከራሳቸው ውጪ ስለሆነው ዓለም ያውቃሉ፤ ይታዘባሉም።

- ልጆች ብዙ ጥያቄዎችን የሚያቀርቡት ለማወቅ ስለሚፈልጉ ነውና ጊዜ ሰጥታችሁ ጥያቄዎቻቸውን በሚገባ መልሱ፤ ያለበለዚያ ለልጆቻችሁ የምታውቁትን አላውቅም ብላችሁ ደጋግማችሁ ከመለሳችሁ እነርሱም አጸፋውን እናንተ ጥያቄዎችን ሸታቀርቡላቸው አናውቅም ይላሉና።
- ልጆች ሳያጠፉ፥ አጥፍተውም ትክክሉን ሲናገሩ ከቀጣችኋቸው ወደ ፊት እውነቱን አይነግሯችሁም። ስለሆነም ውሸትን ይማራሉ። አስፈላጊ ሆኖ ተደጋጋሚ ጥፋት ካደረጉ አስረድታችሁ ቅጣት መስጠት ተገቢ ነው። ሆኖም አንድ ወላጅ ሲቀጣ ሌላኛው ወላጅ ጣልቃ መግባቱ ልጆች ለቤተሰቡ ጥቅም የወጣውን ሕግ ለማክበር ጥርጣሬ ያሳድርባቸዋል። ሆኖም ቅጣቱ አግባብ መስሎ ካልታየ፥ በኋላ ወላጆች ብቻቸውን ሊነጋገሩበት ይቻላል።
- ከልጆች መካከል በአስተዳደግ፥ በአስተሳሰብ፥ በመንፈሳዊነት፥ በዕውቀት ልዩነት ሊኖር እንደሚችል አውቆ በአንድ ልጅ ሌላውን አለመለካት ተገቢ ነው። ይህ ካልሆነ ቅናትና ጥላቻ በልጆች መካከል ይፈጠራል።
- ልጆች ትንሽም ራሳቸውን ሲያሻሽሉ ለሠሩት ጥሩ ነገር መልካም ቃል መናገር መልካም ነው። ሐቀኛ መገዛ ማንንም ጎድቶ አያውቅምና ልጅን መንቀፍና መቀለጃ ማድረግ የበታችነት ስሜት እንዲያድርበት ያደርጋል። ደካማ ጎኑን ለማሻሻል ከሆነም ከደካማ ጎኑ ከመጀመር ከጠንካራ ጎኑ መነሣት ጠቃሚ ነው።
- ልጅ ስድስት ዓመት እስኪሞላው ከወላጆች በተለይ ከእናት እየተለየ ወደ ጨዋታው ያደላል። ራስ ወዳድነት ወይም የእኔ ባይነት ያጠቃዋል። ስለሆነም ለሌሎች እንዲያስብ መርዳት ጥሩ ነው። ልጅ በዚህ ዕድሜ ውስጥ ከመቶ ሰማንያ ያህል ጠባዩ የሚመሠረትበት ስለሆነ ብዙ በሥዕልና በታሪክ መልክ የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማርና ከመጥፎ አርአያነት ወላጆችና ታላቆች ልጆች ራሳቸውን መጠበቅ አለባቸው።
- ልጆች ከ7 እስከ 12 ዓመት ድረስ ወደ ተመሳሳይ ጾታ እና ወደ ሌሎች አዋቂዎች ሰዎች ያደላሉ። ስለ ዓደኝነትም ያስባሉ። በዚህ ጊዜ ወላጆች ዓደኞቻቸውን እንዲለዩ መርዳት አለባቸው።
- ከ13-19 ዓመት የጉርምስና ጊዜ ልጆች ከሌሎች ጋር ባላቸው ማኅበራዊ ተሳትፎና ተቀባይነት አኳያ ወደ ተቃራኒ ጾታ የሚያደሉበትና ለወላጆች ትኩረት የማይሰጡበት ጊዜ ነው። በዚህ ጊዜ በጋይል ሳይሆን በፍቅር ልጆችን ወደ ትክክለኛው አስተሳሰብ

ለመመለስ ከወላጆች ትልቅ ልብ-ለፊነት ይጠይቃል። ልጆች ኮሌጅ ሲጨርሱ ወይም ከዚያም ትምህርት ደረጃ በታችም ሆነው ሥራ ሲይዙና ከቤተሰብ ጋር ሲኖሩ ለአባት ወይም ለእናት እንደ ተወዳዳሪ ሆነው ሊታዩ የሚችሉበት ጊዜ አለ። በዚህ ጊዜ ወላጆች ያላቸውን ግንኙነት ወደ ቦታው ለመመለስ በትህትና፣ በይቅርታና በእርቅ መንፈስ ወደ ልጆቻቸው መቅረብና አንደ አዋቂ ቆጥሮ ማነጋገር ያስፈልጋል።

ወላጆች ለልጆቻቸው ኃላፊዎች ናቸው (ኤፌ. 6:1-4)

- ልጆች ሸክም አይደሉም ከተወለዱ በደንብ እናሳድጋቸው።
- ወላጆች የልጆቻቸውን ሕይወት መቅረጽን እንደ ታላቅ ዕድል ሊቆጥሩት ይገባል (ምሳሌ 31:1)።
- ወላጆች የልጆቻቸው ኑሮ እንዲሳካ፣ ኃላፊነትን ለመቀበል እንዲችሉና አገልግሎትን እንዲረከቡ ማስተማር አለባቸው (2ኛ ጢሞ. 1:5፤ 3:14-15)። ስለሆነም ለልጆቻችሁ እንደየስሜታቸውና ችሎታቸው ሥራ አከፋፍሏቸውና አሠሯቸው። የራሳቸውን አልጋ እንዲያነጥፉና አንዳንድ ነገሮችን በቤት እንዲያደራጁ ምሩአቸው።
- ልጆች ውሳኔ ማድረግን እንዲማሩ፣ አንዳንድ ውሳኔ እንዲያደርጉና የአንዳንድ ግለኝነታቸውንም ፍቀዱላቸው፤ በውሳኔ ቢሳሳቱ በመንቀፍ ፈንታ ምክንያቱን ማስረዳቱ ለወደፊቱ በራሳቸው እንዲተማመኑ ይረዳቸዋል።
- በእግዚአብሔር ፊት እኛና ልጆቻችን እኩል ነን። ልጆቻችን ብናከብራቸው ያከብሩናል። በጓደኞቻቸውና በሌሎች ሰዎች ፊት ባናዋርዳቸው ለእድገታቸው አስተዋጽኦ እናደርጋለን።
- ለልጆቻችሁ ሰብአዊ ፍጡር መሆናችሁንና ፍጹም አለመሆናችሁን ንገሯቸው። ስትሳሳቱም ስሕተታችሁን አትደብቁ። በዚህ መንገድ ልጆቻችሁ ቢሳሳቱም ከልክ በላይ አይጨነቁም። ከስሕተታቸው ለመማር ይችላሉ።
- ልጆች ስለሌሎች አባባል እንዳይጨነቁ አስተምሯቸው፤ ሁሉን ሰው ማስደሰት አይቻልምና። እዚህ ላይ ሁሉን ለማስደሰት የጣሩ አባትና ልጅ እንዳልተሳካላቸው የሚገልጽ ተረት ልንገራችሁ። በአንድ አገር አንድ አባትና ልጅ አህያ እየነዱ ወደ ገበያ ሲሄዱ ያዩአቸው ሰዎች «እነዚህ ሰዎች እንዴት ሞኞች ናቸው። አህያው ባዶውን እየሄደ እነርሱ በእግራቸው ይሄዳሉ» ሲሏቸው፤ አባትየው

ልጆን በአህያ ላይ እንዲወጣ ያደርግና መንዝ ይጀምራል። ሌሎች ሰዎች ይህን ያዩ «አባት በእግሩ እየሄደ ልጅ በአህያ ላይ እንዴት ይሄዳል» ይላሉ፤ እነርሱን ለማስደሰት አባትም በአህያው ላይ ይወጣና ይቀመጣል። በአህያው ላይ ሆነው ሁለቱም «ኢየሱስ! ያንን የተመለከቱ ሌሎች ሰዎች ደግሞ «እንዴት ያሉ ግፈኞች ናቸው አህያው ላይ ለሁለት ሆነው የሚሄዱ» ብለው ሲተቸዋቸው እነርሱን ደግሞ ለማስደሰት አህያቸውን ተሸክመው ይባላል። እንግዲህ ሁሉን ለማስደሰት መሞከር በይሉኝታ አህያ ያሸክማልና ሁሉን ማስደሰት የማይቻል መሆኑን አስተምሯቸው።

በመጨረሻም በዘፍጥ. 1:28 ላይ «ብዙ ተባዙ ምድርንም ሙሉአት» የሚለውንና በመዝ. 127:3 «ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታ ናቸው» ተብሎ የተጻፈውን በመጥቀስ የወሊድ ቁጥጥር ማድረግ የለብንም የሚሉ አሉ። ሌሎች ደግሞ የገንዘብ አቅሙና ጤንነቱም እያላቸው ከአንድና ሁለት ልጅ በስተቀር አልወልድም የሚሉ ክርስቲያኖች እንዳሉ የታወቀም ቢሆንም በእኔ እምነት ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታ መሆናቸውን በመቀበል፣ ስጦታዎችን ደግሞ ሲያስፈልገን ብቻ ብንቀበል የወላጅነት ኃላፊነታችንን መወጣት ነው እላለሁ። ይህም ልክ ውኃ፣ ፀሐይ የእግዚአብሔር ስጦታ ቢሆኑም የሚበቃንን ከወሰድን በኋላ አስፈላጊ በማይሆኑበት ጊዜ ለጊዜው በቃን ማለት እንዳለ ሁሉ የልጆችንም ስጦታ እያረፍን ብንቀበል ጥቅም አለው። በ1ኛ ጢሞ. 5:8 እና በዘፍጥ. 1:28 ላይ እንደምናነበው በኑሮ ውስጥ የእግዚአብሔር ድርሻ እንዳለ ሁሉ የሰውም ድርሻ አለና። በነገር ሁሉ ማስተዋልን እግዚአብሔር ይሰጣችሁ።

ልጆችም ለወላጆች ማድረግ ያለባቸው

- ልጆች ወላጆቻቸውን ሊያከብሩና በሁሉ ሊታዘዙአቸው ይገባል (ዘጸአት 20:12፤ ኤፌ. 6:1-3፤ ቆላ. 3:20)።
- ችግሮች ወላጆቻቸውን መርዳትና መጦር ይጠበቅባቸዋል (ዮሐ. 19:26-27፤ ማር. 7:10-13፤ 1ኛ ጢሞ. 5:4፣ 8፣ 16)።
- አባትና እናትን ከማስከፋትና ከማሳደድ የአባት እና የእናትን ትእዛዝና ምክርን መስማት ያስፈልጋል (ምሳሌ 4:1-3፤ 6:20-23፤ ምሳሌ 19:26)።
- ይህን ቢያደርጉ ከወላጆቻቸው ምርቃትን፣ ከእግዚአብሔር በረከትን ይቀበላሉ፤ እነርሱም ባላዩት ምሳሌ ወደፊት አግብተው ልጅ

በሚያገኙበት ጊዜ ከልጆቻቸው መልካም ብድራትን በመቀበል የዘሩትን ይሰበስባሉና (ገላ. 6:9)።

4.7 ከጋብቻ በኋላ ከወላጆችና ከቤተ ዘመዶች ጋር ግንኙነትን በምን ሁኔታ እንቀጥል?

አንዳንዶች ወላጆች ለተጋቢዎች የሚጠቅሙ አሉ፡-

ለምሳሌ ዮቶርና ባለቤቱ ልጃቸውን የሙሴን ሚስትና ልጆቹን እርሱ በሌለበት ጊዜ በጥሩ ሁኔታ ጠብቀው ለሙሴ እንዳመጡለትና ሙሴንም አማቱ እንደመከረው (ዘኁ. 18:1-27) ልክ እንደ ሩት አማት ኑሃሚን መልካም አሳቢ የሆኑ የትዳር ጓደኛ ወላጆች አሉ፤ እንደ እነዚህ ያሉ አማቶችንና አማቶችን እግዚአብሔር ያብዛላችሁ እንላለን።

ይህ ግን ብዙ ጊዜ አይሆንም እንደተወለደ ወዲያውኑ እትብቱ ያልተቆረጠለት ሕፃን እንደማያድግ፣ ከወላጆች ያልተላቀቀ ትዳርም እንደሚገባው አያድግም። ስለዚህ ነው የእግዚአብሔር ቃል፤ «ሰው አባትና እናቱን ይተዋል፣ ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል፣ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ» የሚለው (ማቴ. 19:5-6፤ ዘፍጥ. 2:24)።

ችግሮች

1. ወላጆች ወይም ቤተ ዘመድ አብረው ሲኖሩ ሳይጠየቁ ምክር ይሰጣሉ፤ ያገቡትንና አዋቂነት ደረጃ የደረሱትን ባልና ሚስት ሁልጊዜ እንደልጆች ይቆጥራሉ፤ ያዛሉ። በዚህ ጊዜ ሁለት አዛዥ በቤቱ ውስጥ ይኖርና ለአንዱ የትዳር ጓደኛ ችግር ይፈጥራል፤
2. በጠበያቸው በደንብ ለማያውቃቸው ላይመቹ ይችላሉ።
3. በቤት ውስጥ አብረው ሲኖሩ ባልና ሚስት ነፃነት እንዳይኖራቸው ያደርጋሉ።
4. በትዳር ጓደኞች የኢኮኖሚ ቀውስ ሊያስከትሉ ይችላሉ።
5. በልጆች አስተዳደግ ጣልቃ ይገባሉ። አማኞች ካልሆኑ መጥፎ ምሳሌ ይሆናሉ።
6. የባልና ሚስት ምስጢረኛነት ለትዳር ጓደኛ እንዳይሆን እንቅፋት ሊሆኑ ይችላሉ።
7. ለሚዛመዱት የትዳር ጓደኛ ያደላሉ— አሉባልታ በማቀበል ሊያጣሉ ይችላሉ።

መፍትሔ

1. ምንጊዜም ተጋቢዎች የትዳር ጓደኛቸውንም ሆነ የራሳቸውን እናትና አባትን ማክበርና መውደድ ይገባቸዋል (ኤፌ. 6:2)።
2. ራሳቸውን መርዳት የማይችሉትን ወይም የራሳቸው ገቢ የሌላቸውን ወላጆቻቸውን ባልና ሚስት ተመካከረው በውጭ መርዳት ያስፈልጋል። ይህም በቤታቸው ወይም በአቅራቢያቸው በማኖር ቢሆን ካልተቻለ በተለየ ክፍል በማኖር ይርዱ። ገንዘብ የመስጠት ጉዳይ ከሆነ ዘመዳቸው ባልሆኑ የትዳር ጓደኛ በኩል ቢሰጥ ይሻላል (1ኛ. ጢሞ. 5:16)።
3. ወላጆች አለአግባብ ሲሆኑ እያንዳንዱ የራሱን ወላጅ ዘመድ ቢመክር መልካም ነው።
4. እህትና ወንድሞችን አምጥቶ ቢያስተምሩ፥ በቤቱ ሕግ እንዲተዳደሩ ቢያደርጉ ይቀላቸዋል።
5. በምሥጢር የትዳርን ጓደኛ ሳያሳውቁ ዘመዶችን መርዳት የባልና የሚስትን መልካም ግንኙነት ስለሚጎዳ ከዚህ መቆጠቡ መልካም ነው።
6. በትዳር ውስጥ ጣልቃ መግባትን አለመፍቀድ- ባልና ሚስት ነፋስ እስከማይገባ ድረስ መጣበቅና «እኛ ሥጋ ነን! እኔን የሚወድ የትዳር ጓደኛዬን አያከፋፋብኝ»-በሎ የራስን ወላጅ ወይም ዘመድ አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ በፍቅርና በትህትና መናገር ጠቃሚ ይሆናል። ሆኖም ይህ ስለተባለ አንዳንድ ጊዜ በቤታቸው ሁኔታዎች ሳይመቻቹ ሲቀሩ ለተወሰነ ጊዜ ባልና ሚስት በወላጆች ቤት መቀመጥ፥ ወላጆቹም ሲታመሙ ለተወሰነ ጊዜ ወደ ቤት አምጥቶ ማስቀመጥ ጩርሶ አያስፈልግም ማለት እንዳልሆነ ሊታወቅ ይገባል።

4.8 ገንዘባችንን እንዴት ብናስተዳድር ይሻላል?

የአግዚአብሔር ቃል እንደሚያስተምረው ባልና ሚስት ቢኖሩ፥ ገንዘባቸው /ገቢያቸው/ ለራሳቸውም ሆነ ለቤተ ክርስቲያን ለችግሮችም የሚተርፍ ይኖራቸዋል፤ ሆኖም ብዙውን ጊዜ ባልና ሚስት ከመጋባታቸው በፊት በወላጆች ኃላፊነት ስለኖሩ ወይም በጋራ ሳይሆን በላጤነት ስለኖሩ፥ ወደ ትዳር ዓለም ሲገቡ ከሚገጥሟቸው ችግሮች አንዱ የገንዘብ አያያዝ ነው። አንድም ገንዘብ አይበቃቸውም ወይም ሁሉንም በአንዴ ውድም ያደርጉትና የሚተርፋቸው አይኖርም። ስለሆነም የገንዘብ አያያዝ ችግሮቹን ማወቅና መፍትሔዎችንም አይቶ በተግባር ላይ ማዋል ይጠቅማል።

ችግሮች፤

1. የክርስቲያኖች ገንዘብ /ሀብት በአደራ የተሰጠ መሆኑን አለማወቅና ለጌታ ሥራ አለመስጠት (ሉቃስ 12:42፤ 16:1-8፤ ሚሊ. 3:8-9፤ ሐጌ 1:6፤ 9-11)። ባለአደራ ታማኝና ጠቢብ መሆን ይገባዋል። በዚህ ዓይነት ከእግዚአብሔር የሚሠረቀው ገንዘብ ለበረከት ሳይሆን መርገም ይሆናል።
2. የገንዘብን አያያዝ አለማወቅ ወይም የበጀት ልምድ አለመኖር፤
3. ገንዘብ መደባበቅ፤ የተለየ ቦታ ማስቀመጥና ሌላው እንዲጠራጠር ምክንያት መሆን፤
4. በአቅም አለመኖር /እንደ ሌሎች ለመኖር ውድድር ውስጥ መግባት፤
5. በድብቅ ወዳጅ /ዘመዱን/ ችግሮችን መርዳት፤
6. የገበያን ሁኔታ አለማወቅ ወይም ጥናት አለማድረግና በዚያው መጠን በጀቱን አለማሻሻል፤
7. በዕዳ መነከር፤
8. በገንዘብ ፍቅር መያዝና ቤተሰብን ማስራብና እንዲታረዙ ማድረግ፤
9. ገንዘብን ማን እንደሚይዝ ተወያይቶ አለመወሰን፤
10. ሚስት ሥራ ይዛ ለባሏ አላካፍልም፤ እኔን ማስተዳደር የእርሱ ፋንታ ነው ስትል ወይም የራሷን ምችት በመፈለግ ራሷን በማጋገጥ ብቻ ብትጨርሰው ወይም ባል ገንዘቡ የእኔ ነው ሚስት አያገባትም ሲል ለራሱ ጥቅሞች ብቻ ሲያውለውና የመሳሰሉት ችግሮች ናቸው።

መፍትሔዎች

1. አሥራት በማውጣት ገንዘብ ይባረካል (ሚሊ. 3:10-12፤ ሉቃስ 6:38፤ የሐዋ. 20:35፤ ሉቃስ 16:9)።
2. የ10-10-60-20 ፎርሙላን በሥራ ላይ ማዋል ማለትም ከመቶ አሥሩ አሥራት፤ ከመቶ አሥሩን ለተጠባባቂ፤ ስድሳውን ለቤት አውጡ፤ ሃያውን ለቤት ኪራይ ወይም ለቤት ዕዳ ወይም ለተቀማጭ መዋል ሆኖም እንደሆኔታው ፎርሙላውን መለዋወጥ ጥሩ ነው።

3. ሁለቱ ተመካከረው በጀት አዘጋጅተው መጠቀም። በየጊዜው የገበያውን ሁኔታ እያዩ ልዩነቱን ማስተካከል። በጀቱ ከገቢው ማነስ ወይም እኩል መሆን እንጂ መብለጥ የለበትም።
4. የጋራ ባንክ ሂሳብ ከፍቶ ማስቀመጥ ወይም ግልጽ በሆነ ሁለቱም በሚያውቁት ቦታ ዕቁብ መጣል፤
5. በአንድ ጊዜ ሁሉን ለማድረግ ከመሞከር ቅደም-ተከተል አውጥቶ በዚያው መሠረት መመራት፤
6. በተቻለ መጠን ለአላቂ ነገር ዕዳ ውስጥ አለመግባትና ለቋሚ ነገር ዕዳ ቢገቡም በየጊዜው መክፈል እንጂ ዕዳን አለመቆለል፤
7. ገንዘቡን የሚይዘው የትዳር ጓደኛ ቢለይና በየወሩ የት እንደዋለ ስሌት ቢያቀርብ፤
8. ተመካክሮ ለሚስት ወይም ለባል የኪስ ገንዘብ ቢለይ፤
9. ልጆች በተቻለ መጠን ስለ ወላጆች ገቢ በአጠቃላይ እንዲያውቁና በአቅም መኖር እንዲማሩ በቃልና በምሳሌነት ማስተማር፤
10. ችግሮች ለሆኑ ወላጆች ወይም ዘመዶች ወይም ሰዎች ተመካክሮ መርዳት ሆኖም የራስን ቤተሰብ አስርቦ ወይም አራቁቶ መሆን የለበትም (1ኛ ጢሞ. 5:8፤ ገላ. 6:10)።
11. እግዚአብሔር ኃይልና ብቃት ይሰጠናል ብሎ በእግዚአብሔር መታመን (ፊልጵ. 4:19፤ ማር. 9:23)
12. ባልና ሚስት አንድ ሥጋ ናቸው የሚለው በገንዘብም አንድ መሆናቸውን እንደሚያመለክት አውቆ ሁሉን የጋራ አድርጎ መያዝ።
አካሄዳችሁ ገንዘብን ባለመውደድ ይሁን፤ ያላችሁ ይብቃችሁ ስለሚል በአቅም መኖር (ዕብ. 13:5)

4.9 የመካከለኛ ዕድሜ ዘመን /ከ35-55 ዓመታት/

የጋብቻ ችግሮችና መፍትሔዎች

ችግሮች

ከ23 ዓመታት የጋብቻ ዘመን በኋላ 4 ልጆች ከወለዱና በመንፈሳዊ ሕይወት ለብዙ ጊዜ ከቆዩ በኋላ ዮሐንስና ቅድስት ተፋቱ።

ዮሐንስና ቅድስት ከመፋታቸው በፊት የጋብቻ ሕይወታቸው በሚከተሉት ችግሮች ተፈትኖ ነበር።

የዮሐንስ በመካከለኛ ዘመን የሥራ መለወጥና የሥራው ለውጥ በእርሱ ላይ ያስከተለው የጠባይ ለውጥ፤

የቅድስት የዮሐንስን የመካከለኛ ዘመን የሽግግር ጊዜ አለመረዳትና በዚህም ምክንያት በሁለቱ መካከል የተፈጠረው አለመግባባት፤

ቅድስት ክልጆቻቸው ጋር ሆኖ የዮሐንስን የአባትነትና የባልነት ሥልጣንን መጋፋት በዮሐንስ ላይ ያስከተለው የመንፈሳዊ ሕይወት ቅዝቃዜ፤

በአጠቃላይ ስለ ገንዘብ፤ ስለ ልጆች እንዲሁም ስለ መንፈሳዊ ጉዳይ በባልና በሚስት መካከል የነበረው ግንኙነት መቋረጥ፤ ለባልና ለሚስቱ መፋታት ዋናዎቹ ምክንያቶች ነበሩ።

• በግብረ ሥጋ ግንኙነት በኩል የሚያጋጥም ለውጥ

የአንደኛው የትዳር ጓደኛ የግብረ ሥጋ ፍላጎት በከፍተኛ ደረጃ መጨመር ወይም በከፍተኛ ደረጃ መቀነስ፤ የአለመግባባት ምንጭ መሆን ሲጀምር-ለመቀነስ ምክንያቱ ለመውለድ አለመፈለግ፤ የወር አበባ ሲመጣ፤ የዕድሜ መጨመር፤ የግል ችግር ወይም ሐዘን ሲያጋጥም፤ ፍርሐት ሲሰማ፤ ሌላ መውደድ ሲጀመር፤ ወዘተ.

ለመጨመር ምክንያቱ፡- የመውለድ ፍርሐት ሲጠፋ፤ ጥሩ ጥሩ ምግብ ሲበላ፤ ኑሮ ሲሳካና ደስተኝነት ሲሰማ ወዘተ.

• በጋብቻ መሰላቸት

አንዱ ለትዳር ጓደኛው አስፈላጊነት ዋጋ መስጠቱን ሲያቆም ማለትም ሁለቱ ለብቻ ሲሆኑ ዝምታ ሲነግሥና ሌላውን ችላ ማለት ሲዘወተር፤ የወጣትነት ዘመን ፍቅር ያለፈ ታሪክ መሆን ሲጀምር፤ ይህ ቅሬታ የተሰማው የትዳር ጓደኛ ደግሞ በበኩሉ ሌላ ማካካሻ ክሌላ ሲፈልግ ነው።

• ጠብ ሲያስመርርና ሲዘወተር

የመካከለኛው ኑሮ ጣጣዎች ሲበዙ ባልና ሚስት በሆነ ባልሆነው ቶሎ ቶሎ መቆጣትና መበሳጨት ያዘወትሩ ይሆናል። የበደለው ይቅርታ ለመጠየቅ እምብዛም አይፈልግ ይሆናል፤ ስለሆነም እያደር ያልተፈቱ ቅራኔዎች እየበዙ ይሄዳሉ። አመሉ ነውና፤ ምን መወያየት ያስፈልጋል- ሲባል ቅራኔው እየሰፋ ይሄዳል።

• በመንፈሳዊ ሕይወት እድገት መለያየት

በመካከለኛው ዘመን ዓላማዎች ሲለዋወጡ፤ አንዱ በመንፈሳዊ በኩል ለውጥ ያገኘና ሲያድግ ሌላው ወደ ኋላ ይጎተታል። ስለሆነም አንዱ የሚያደርገው ሌላውን የትዳር ንደኛ ሳይጥመው ይቀራል።

• በተለያዩ ዓላማዎች ላይ ማተኮር

በወጣትነት ዘመን ኑሮአቸውን ለማሻሻል እንዲችሉ ገቢያቸውን ለማዳበር በየበኩላቸው ሲሮጡ አንድ የሚያደርጓቸው ብዙ የጋራ ጉዳዮች ነበሩ። በመካከለኛው ዘመን ሁለቱም እንደገና ሕይወታቸውን መለስ ብለው በመመልከት አዳዲስ ዓላማዎች ይቀይሱ ይሆናል። ልጆች እያደጉ ለትምህርትና ለሥራ ጉዳይ ትተዋቸው ሲሄዱ፤ ባል ወይም ሚስት የግል ሙያቸውን ወይም ትምህርታቸውን የማሻሻል ዝንባሌ ይከተሉ ይሆናል። «ቤቴ»፣ «ትዳሬ»፣ የማለቱ፣ ለመዝናናት በጋራ መውጣቱ፣ የትርፍ ጊዜንና ገንዘብን በጋራ መጠቀሙ ይቀርና ባልና ሚስቱ ወደተለያዩ አቅጣጫዎች ያመራሉ።

• አንዱ ሌላውን የመቃረን ሁኔታ ያጋጥማል

በፍቅርና ራስን ለሌላው አሳልፎ በመስጠት ያልተገነባ ሕይወት መናናቅን ይወልዳል። ፍቅርና ራስን መስጠት ሲቀንስ በሌላው የትዳር ንደኛ ላይ በመልክ፣ በጠባይ፣ በአቋም ስሕተትን ማየት ይጀመራል። አብረው የኖሩትን ሁኔታዎች ዛሬ በአዲስ መልክ ማየት ወይም አጉልቶ በሚያሳይ መነጽር ማየት ይጀመራል። የትዳር ንደኛው ድምጽ፣ በፊቱ ላይ የሚታየው በጉዳዩ አለመስማማትና አመለካከት፣ ለብቻ የሚነጋገሩበትና በሰው ፊት የሚነጋገሩበት ሁኔታን አለመለየት፣ የአፍንጫን ቅርጽ፣ የዳሌ ወይም የሆድ ውፍረት፣ የመሳሰሉት ጥቃቅን ነገሮች ድሮ ምንም ያልፈጠሩትና በዝምታ የሚታለፉ የነበሩት ነቀፌታና ትችት ከሌላው ሲያስከትሉ ወደ ፍች ሊያደርሱ ይችላሉ።

ቀድሞ ባልና ሚስት ከእነዚህ ሁሉ ሁኔታዎችና ጉድለቶች ጋር ተቻችለው የነበሩት እያደር የመዳከም ሁኔታ ሊያሳዩና መፋታት መፍትሔ ይሆናል ወደ ማለት ማውጣትና ማውረድ፣ ጋብቻን፣ የፍቅርን ቀንበር አድርጎ በመቁጠር ፈንታ የባርነት ቀንበር አድርጎ መቁጠር ይጀመራል። ስለሆነም የመጀመሪያው ከ2 እስከ 3 ዓመት ያለው የጋብቻ ዘመን አደገኛ እንደሆነ ሁሉ ከ20 ዓመታት ጋብቻ በኋላም ያለው እንደዛው አደገኛ ሊሆን ይችላልና ጥንቃቄ ምንም ጊዜ ያሻል።

መፍትሔዎች

- የትዳር ዳደኛህን ውሱንነትና ደካማ ጎን እወቅና ተቀበል። እግዚአብሔር አንተን እንደተቀበለህ ልክ አንተ ሌላው እንዲቀበልህ እንደምትፈልግ አድርገህ ተቀበል።
- ቢያንስ ቢያንስ ከልጆችና ከሬዲዮ፣ ከመጽሐፍ፣ ከቴሌቪዥን ወዘተ ተለይታችሁ ለብቻ ሁለታችሁ ቢቻል በቀን ከ15 እስከ 30 ደቂቃ የጋራ መወያያ ጊዜ ይኑራችሁ።
- ከቤት ውጪ የጋራ ጊዜ ይኑራችሁ። ቢያንስ ለ1 ቀን ብቻችሁን ከቤት ወጣ ብሎ ለመብላት፣ አብሮ ለመሆን፣ ለመጸለይ፣ ያላችሁን ግንኙነት ለማጠናከር ሞክሩ።
- የጋብቻ ሕይወታችሁን የተሻለ ለማድረግ እርስ በርሳችሁና በእግዚአብሔር ፊት ቃል ኪዳናችሁን አድሱ። የጋብቻ ውይይት ወይም ጥናት በሚካሄድበት ቦታ ተካፈሉ።
- የትዳር ዳደኛህን ዓላማ ለማሳካት እርዳ። ይህ እንግዲህ የሌላውን ፍላጎት፣ ዓላማና ተስፋ አስቀድሞ ማወቅን ይጠይቃል።
- ራስህን ከመራራነትና ከቅናት ጠብቅ። እነዚህ መርዞች ስለሆኑ የጋብቻ እድገታችሁን ያቀጭሟሉና።
- ከእግዚአብሔር ጋር ያለህን መንፈሳዊ ሕይወትህን ከጊዜ ወደ ጊዜ አሻሽል።

ማስገንዘቢያ

እግዚአብሔር ቤትን ካልሠራ ሠራተኞች በከንቱ ይደክማሉና የትዳር ጠጁ ያለቀባችሁ ጌታ እንደገና ትዳራችሁን እንዲያጣፍጠው በጸሎት ቅረቡት ያደርግላችኋልና (ዮሐ. 2:1-11)።

5. ባሎችና ሚስቶች ያስተላለፉት መልእክቶች

ከዚህ በኋላ በጌጃ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ለወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት አገልጋዮች ባሎችና ሚስቶች በየካቲት 1979 ዓ.ም. በተሰጠው የጋብቻ ሴሚናር ላይ ባሎች ለሚስቶች ሚስቶች፣ ለባሎች በጋራ ተመካከረው ያስተላለጋቸው መልእክቶች በቅደም ተከተል እንዳለ ቀርበዋል።

5.1 ሚስቶች ለባሎች ያስተላለፉት መልእክት

- የቤተ ዘመድ ጣልቃ መግባት ጉዳይ

- የቤተ ዘመድ ጣልቃ መግባት በክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ በጣም ከባድ ችግር እየፈጠረ ስለሆነ ይህን ችግር ለመፍታት ባሎች-ሚስቶች ለቤተዘመድ ባዳ ሆነው እንዳይቀሩ፤ ኃጢአት ካልሆነ በቀር፤ በአሳብ ሁልጊዜ የእነርሱን ሳይሆን የሚስቶቻቸውን አሳብ ይደግፋ። ከስም ቢኖራቸው ሊያሳፍሯቸው ይገባል። ካስፈለገ በግል ሚስትን በማቅረብ ያስረዳ። ዘመዶች መሥሪያ ቤት ሄደው ባሎችን እንዲያናግሩ ለዚህ ፊት መስጠት የለባቸውም፤ እንዳውም ሚስቶችን ባሎች እንደሚያከብሩና እንደሚወዱ ለዘመዶች በቃልና በተግባር ሊያሳዩ ይገባል።
- አንዳንድ የባሎቻችን ቤተ ዘመዶች ከባላችን ፊት ከሰደቡን ባሎቻችን ክርስቲያኖችም ቢሆኑ በዘመዶቻቸው ላይ ተገቢውን እርምጃ መውሰድ አለባቸው፤ ሚስቶቻችን ክርስቲያኖች ናቸውና ይቻሉት ብሎ ጥቃትን እንዲያመጡብን ዝም አይበሉ፤ እኛንም ክርስቲያኖች ናችሁና ቻሉት አይበሉን፤
- ባሎች ለውይይትም ሆነ አብሮ ለመነጋገር ስንፈልጋቸው መጽሐፍ ማንበብና በሌላ ጊዜ ማሳለፊያ ምክንያት ስለማያናግሩን ከዚህ ድርጊት ይታረሙ።
- ባሎች ለሚስቶቻቸው ጊዜ ይስጧቸው፤ - አይናቋቸውም። ለትንሽም ለትልቅም ችግሮች ለመወያያ ጊዜ ይስጡን።
- ማንበብም ሆነ መዝናናት የሚቻለው መጀመሪያ በቤት ሰላም ሲኖር ነውና ቤታችን እንዳይፈርስና እንዳይጎዳ ባሎች ችግሮቻችንን ይረዱ።
- ሲያነጋግሩንም በተፈታ ፊትና በፍቅር ያዳምጡን እንጂ በቁጣና በጠቆረ ፊት፤ በድካምም መንፈስ አይሁን።
- የቤት ኃላፊነትን የገንዘብን ፤ የልጆችን፤ የእንግዳን ሁሉ በሚስቶች ላይ ብቻ ጥሎ በቤት ውስጥ ባሎች ያለ ኃላፊነት መሆን የለባቸውም።
- ባሎቻችን በቤት ውስጥ የሥራ ክፍፍል ይውሰዱ። ልጆች እንኳን ይጠብቁልን- በተለይ የቤት ሠራተኛ በማይኖረን ጊዜ ቤት በማጽዳትና በመሳሰለው ጭምር ይርዱን።
- ሳያሳውቁን እንግዳ አያምጡብን- ቤት ውስጥ ያለውን ምግብም ሆነ መኝታ እንዳለ ያስፈቅዱን- ምክንያታችንን ስንናገር እንግዳ ትጠያለሽ አይበሉን።

- ባሎች ከእኛ ጋር ባላለፉት ሁኔታ ወደ ውጭ ወጥተው አይሙን ወይም ምስጢራችንን ይጠብቁልን
- ምግብ ሲቀርብ መጽሐፍ አያንብቡ።
- ገንዘባቸውን ቢያስታውቁን፤ ለዘመድም ሲሰጡ ቢነግሩንና የፈቀድነውን አብረን ተስማምተን ብንሰጥ መልካም ነው።
- ወደ ውጪ ሲሄዱ የሚሄዱበትን ዓላማ ያሳውቁን እንጂ ለእግዚአብሔር አሳልፋችሁ አትሰጡም በማለት እምነት እንደለሌን አይቁጠሩን።
- ውጭ ስንወጣ ለምን ዘገየሽ ብለው ክሚቆጡ የሚያዘገየንን ነገር ይረዱልን።
- የራሳቸውን ጉዳይ ብቻ አስቀድመው፤ እኛ እንወጣ ስንል እንቢ አይበሉን፤ እኛ ብቻ የምንወጣበት ሁኔታ ከኖረና እነርሱ ቤት ካሉ በፍጹም ፍቅር ይፈቀዱልን።
- ቀጠሮ ኖሮን አብረን ስንሄድ በመንገድ ሌላ ሰው ሲያገኙ አሳባቸውን ቀይረው ከዚያ ሰው ጋር አብሮ ለመሄድ ሂጂ ተመለሺ አይበሉን።
- ስሕተት ስንሠራም በመታገስና በመቻል ፍቅራቸውን ይግለጹልን።
- ለብቻችንም ስንሆን፤ በሰውም ፊት፤ እንደሚያከብሩን በቃልና በተግባር ይግለጡልን።
- በግልም ሆነ ከሌሎች ጋርም ስንሆን በአንድ ጉዳይ ላይ ውይይት ሲኖር አሳብ እንድንሰጥ ያደፋፍሩን።
- ደክመን የሠራነውን ምግብ ስናቀርብላቸው አጣጥመው ይብሉልን፤ ያመስግኑን ያበረታቱንም።
- አብረን በጀት እንድናወጣ ይፍቀዱልን። በገንዘብ አወጣጥም ቢሆን እኛ ያያዝነውን በጀት እንዴት እንደምናወጣ በአሳብ ይረዱን።
- ቀጠሮ ሳንይዝ እንድናነጋግራቸው ፈቃደኞች ይሁኑ።
- የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሲፈልጉ መጽከማችንንና ሌላም ሌላም ችግር ስለሚኖረን መጀመሪያ የእኛን ሁኔታ ይረዱልን።

- ኩርፊዎ ሲኖር እነርሱም ለማስተካከል ቢሞክሩ ሁልጊዜ እኛን ተለማማጭ አያድርጉን። ይቅርታ ሲባሉ - በትዕቢት አይጩኹብን፤ ነገር ግን ሲጠየቁ ይቅር ይበሉ። ይቅር ከተባለ በኋላ ይረሣ እንጂ ለሌላው ጊዜ ጥፋት ደግሞ አይነሣ። እኛ ይቅር እንደምንል እነርሱም ይቅር ይበሉን። ይቅር ስንባባልም ከጌታ በቀር ሌላ ሰው ባይጩም ጥሩ ነው።
- ክርስቲያኖች ባሎች እኛ እንደ ዓለማውያን እንደፈለግን ወጥተን የማናደርግ መሆናችንን በመጠቀም አይናቁን- ተጨቃጫቂ ናት አይበሉን ነገር ግን ሊረዱን ይሞክሩ-ቦታ ይስጡን።
- በውይይት ጊዜ የእኛን አሳብ እንደማይረባ አድርገው አይቁጠሩብን፤ የማይቀበሉበት ምክንያት ካለ በጥሞና ያስረዱን፤ አሳብ ስናቀርብ እርሱን ለእኛ ተውት የሚመለከተው እኛን ነው በማለት አሳባችንን ውድቅ ባያደርጉብን፤
- የሚስቶችን ችግሮች ተረድተው ለወሊድ ቁጥጥር ፈቃደኛ ይሁኑልን።
- በሆርሞን ምክንያት ስለሚመጣብን የጠባይ ለውጦች እጅግ በጣም ሊረዱን ያስፈልጋል።
- አገልጋይም ሆኑ ሌሎች ባሎች፤ የቤተሰብ የአምልኮን ጊዜ፤ የቤት ጉዳይ የእናንተ ነው በማለት ለእኛ አይተውት። በቤት ጸሎት ከኛ ጋር እንዲኖራቸው ያስፈልገናል። የቤት ውስጥ ጸሎትን ውጭ ከሚካፈሉት ባላነሰ ሁኔታ ቦታ እየሰጡን ቢያበረታቱንና አብረን ጊዜ ቢኖረን። እኛ ሥራ ስንይዝ አንቺ ገና ነሽ ብለው ለራሳቸው ብቻ ከሚጸልዩ ቢጠብቁንና ወይ በመርዳት ሥራው አልቆ አብረን እንድንጸልይ ቢያደርጉ።

በመጨረሻ የምንለው ይህን ሁሉ ብንልም፤ ብዙ ባሎች ስላላቸው ጥሩ ነገሮች እግዚአብሔርን ዘወትር የምናመሰግንበት ምክንያት እንደሆነልን ለመግለጽ እንወዳለን።

5.2 ባሎች ለሚስቶች ያስተላለፉት መልእክት

- ፀብ የትም ቢሆን መቼም የማይቀር ነው፤ በዚህ ወቅት እህቶች ወዲያው ወደ ዘመዶቹ ካልሄድሁ እያሉ ስለሚያስቸግሩ ቃል ኪዳን የተጋባነው አብረን ለመኖር እንጂ ለመሄድ ስላይደለ እህቶች ይህን ልብ ቢሉት መልካም ነው፤ በደል እንኳን በእኛ ዘንድ ቢኖር በመሄድ ሳይሆን በይቅርታ ቢፈጽሙት ጭራሽ

አንዳንድ እህቶች ከልጆቻቸው ጋር ሲጣሉና አንዳንድ ችግር ሲገጥማቸው እንዲሁ ካልሄድሁ በማለት ያስቸግራሉ።

- በእህቶች አካባቢ የሚነሡ ችግሮች በሐርሞን ብቻ ባይላበብና እህቶች ድካማቸውን አውቀው ቢታረሙ፤
- እህቶች ኩርፊያ ቢተው። ይህ ፀባይ ወደ ልጆችም ሊተላለፍ ይችላልና። አለመግባባት በሚኖርበት ጊዜ መወጣት የሚገባቸውን ግዴታ ስለማይወጡ ብዙ ነገር ከቤት ውስጥ ሳይሠራ ይቀራልና እህቶች ቢያስቡበት፤
- አንዳንድ ጊዜ ልጆች ሲያጠፉ እናቶች ስለሚሳደቡ፣ ልጆቹ ሳይወዱ በግድ ስድብ ይማራሉና አትሳደቡ እያሉ መልሶ ስድብ ማስተማር ተገቢ አይሆንም።
- አንዳንድ እህቶች የባላቸውን ዘመዶች በጣም ያገልጻሉ። አንዳንዶች የራሳቸውንም ቤተሰብ ጭምር ያገልጻሉና ቢያስቡበት፣ ራስ ወዳድነት በክርስትና የተገባ አይደለምና።
- ቤተሰቦቻችን ረድተው ለቁም ነገር እንዳበቁን ሁሉ እኛም የቤተሰቦቻችንን አባላት በጋራ በምክክር እንደ አቅማችን ረድተን ለቁም ነገር ማብቃት አለብን።
- ቤተ ዘመዶችን ከመጀመሪያው እንደ ጠላት አድርገው እንዳይቆጥሩ ክርስቲያኖች እንደመሆናችን መጠን የሁለታችንም ቤተሰቦች በእኩልነት እንድንቀበል ይሁን።
- የቤት ወጪ /በጀት/ ና እንዲሁም የሰዓት በጀት ቢያከብሩልን ማለትም ከተወሰነ ጊዜ ውጪ፣ አሁንም አሁንም ገንዘብ ባይጠይቁን፤
- ሰዓትንም በተመለከተ የቀጠሮ ሰዓቶችን ቢያከብሩልን፤ ቀጠሮ በማክበር ብቻ ሳይሆን በሰዓት በኩልም ሁልጊዜ አብረናቸው እንድንሆን አያስገድዱን። እነርሱም የቀጠሮው ሰዓትን ሳያከብሩ ስለሚቀሩና ሰዓት ስለሚባክን አንዳንዴ ተወት ቢያደርጉን።
- በገንዘብም ጉዳይ ሆነ በሰዓት ጉዳይ ወሳኝ ቢሆኑ፣ ምክንያቱም እህቶች በአንድ ጊዜ ብዙ ነገር ለማድረግ ይጥራሉና።
- በተለይ በአገልግሎት ላለን ወንድሞች አንዳንድ ጊዜ ያገልግሎት ቀጠሮአችንን እንኳን እንድናቋርጥ ያስገድዱናልና ምናል ከራስ ይልቅ ለጌታ /አገልግሎት/ ቅድሚያ ቢሰጡልን?

- የልጆች አስተዳደግን በተመለከተ አባቶች በምንቆጣበት ጊዜ እናቶች በማባባል ልጆችን ባያባልጉና እንዲሁም ልጆች በሚያጠፉበትም ጊዜ ቆይ አባትህ ይምጣ እያሉ ከሚያስፈራሩ በወቅቱ ቢቀጡ መልካም ነው። እርምት ካለ በግል ሁለቱ ቢተራራሙ።
- የእንግዶች አቀባበልንም በተመለከተ ባለን ነገር እንግዳን ተቀብለው ቢያስተናግዱልን እንመርጣለን፤ እንግዳን ለመቀበል ቤታችን የግድ የድግስ ቤት መምሰል የለበትም። በቤታችን ያለው ቆሎም፤ ቂጣም ሊሆን ይችላልና አይፈራበት።
- የቤተሰብ አምልኮን በተመለከተ፤ ወንዶች የውጭ አገልግሎት ስለሚበዛብን፤ ሚስቶች የቤቱ ፕሮግራም እንዳይላላም እንዳይጠፋም ቢያስቡበት። በተጨማሪም የቤተሰብ አምልኮ የሚደረግበትን ሰዓት ወደ ጓላ የሚጎትቱ ስለሆነ ሰዓቱን በማክበር በቅድሚያ ቢገኙልን ለጋራ ልጆቻችንም ምሳሌ ቢሆኑልን፤ በተለይም የወንጌላውያን ቤተሰብ ባለቤቶች ምቹ ረዳት መሆናቸው በባሎቻቸው አገልግሎት አካባቢም መሆኑን ቢገነዘቡ።
- እህቶች እንደ ጎረቤቶቻቸው ሳይሆን እንደ የቤቶቻቸው ቢኖሩ፤ ለውድድር ሳይሆን በመጠኑ፤ ጌታ በሰጠን ጌታን አክብረን ብንኖር።
- የቤት አስተዳደሩን ቁጥጥር በየአቅጣጫው እህቶች ቢያስቡበትና ለቤት ሠራተኞች ባይተውት።
- እህቶች ከሚያዘጋጁልን ጥሩ ጥሩና ቆንጆ ምግቦች ባሻገር ባላቸው አቅምና መጠን በደንብ ራሳቸውን አስውበውና አስጊጠው ቢጠብቁን። የምግቡን ያህልና ከዚያም በላይ ሊያረካን ይችላል። ካልሆነ በሌሎች ራሳቸውን በሚያስውቡ መፈተን ሊኖር ይችላልና በተለይ ከወለዱ በኋላ አንዳንድ እህቶች ራሳቸውን ከመጣል ሊቆጠቡ ይገባል።
- የግብረ ሥጋ ግንኙነትንም በተመለከተ ፍላጎት ባላቸው ጊዜ በግልጽ ይጠይቁን። ለምን ወንዱ ብቻ ጠያቂ ይሆናል? አዳምና ሔዋን እንዳልተፋፈሩ እኛም መተፋፈር የለብንም። ግብረ ሥጋ እንደምንበላው ምግብና እንደምንጠጣው ውኃ እግዚአብሔር ለጥቅማችን የፈጠረው ጉዳይ እንጂ ባለጌ ነገር እንዳይደለ እህቶች ይገነዘቡልን።

- የወሊድ ቁጥጥርን በተመለከተ እህቶች ሙሉ ትብብር ማድረግ አለባቸው። ቁጥጥሩን ካልፈለጉና መውለድ ከፈለጉ ደግሞ በግልጽ ለባላቸው በማሳወቅ እንጂ በስውር እንዳያፈርሱ ቢጠነቀቁ።
- ከሚስቶቻችን ጋር ተወያይተን መስማማት ሲሳነን የመጨረሻው ውሳኔ በባል መስጠት እንዳለበት ይወቁልን። በተለይ እውነት በሆነ ነገር ላይ እልክኝነታቸውን ያቁሙልን።
- አልፎ አልፎ ሚስቶቻችንን በምናርምበት ጊዜ እርማቱን በጸጋ ቢቀበሉና ግልጽ ጥፋት በሚያጠፉበትም ጊዜ ጥፋተኝነታቸው ተሰምቷቸው ይቅርታ ይጠይቁን። እንደ ጌታ ቃል ይህንን ቢያደርጉ ለባል ትልቅ ፈውስ ነው።

5.3 ከአንዲት ክርስቲያን ሚስት ለክርስቲያን ባሎች በተመሳሳይ የጋብቻ ሴሚናር ላይ የተላለፈ መልእክት

ይድረስ ለክርስቲያን ባሎች፡

እግዚአብሔር በመጀመሪያ ሰውን ለክብሩ ሲፈጥር ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። በአንድነት እንዲኖሩና እንዲበዙም ባረካቸው። እንግዲህ ጋብቻ ከእግዚአብሔር የተሰጠ በረከት እንደሆነ እንረዳለን። ነገር ግን በአሁኑ ዘመን በይበልጥ የጋብቻ ችግር እየተባባሰ ስለሄደ በዓለም ኅብረተሰብ ውስጥ መፍትሔ ያልተገኘለት ችግር ሆኗል። በፍቺ የሚለያዩትም ባልና ሚስት ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ ነው።

ይህ የመፋታት በሽታ በዛሬዋ ቤተ ክርስቲያን ላይም ከሞላ ጎደል ቢሆን እየተጋባ እንደሆነ ይታያል። ለዚህ ችግር መንስኤ የሚሆኑ ብዙ ምክንያቶች ቢኖሩም በወንዱ በኩል የሚፈጠሩ ምክንያቶች ናቸው ብዬ የማስባቸውን አንዳንድ ነጥቦች ከዚህ ቀጥሎ እገልጻለሁ።

ሀ/ ለቤተሰብ ጊዜ አለመስጠት፤

ሰው በሕይወቱ ውስጥ የመጀመሪያውን ደረጃ መስጠት ያለበት ለእግዚአብሔር መሆኑ ግልጽ ነው፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥረው ለክብሩ ፈጥሮታልና። ታዲያ ጋብቻም ወንዱና ሴቷ በመካከላቸው በመሠረተው አንድነትና ፍቅር እግዚአብሔርን በኅብረት የሚያከብሩትና የሚያገለግሉበት መንገድ ነው። ለምሳሌ በዘፍ. 1:28 ላይ «ብዙ ተባዙ ምድርንም ሙሉአት» ሲል በሥጋም በመንፈስም ባልና ሚስት ለእግዚአብሔር ክብርና አገልግሎት የሚውሉትን ሰዎች ማፍራት እንዳለባቸው ግልጽ ነው። እንግዲህ

ይህንን ተግባራዊ ለማድረግ ክርስቲያን ባሎች ለሚስቶቻቸውና ለልጆቻቸው በቂ የኅብረት ጊዜ መስጠት ሊኖርባቸው አንዳንድ ባሎች ግን በተጠሩበትም ባልተጠሩበትም አገልግሎት ውስጥ በመግባት አብዛኛውን ጊዜአቸውን በቤተ ክርስቲያን ዙሪያ ስለሚያሳልፉ ለቤተሰቦቻቸው ጊዜ የላቸውም። ከዚህም የተነሣ፤ ከቤተሰባቸው ጋር ሊኖራቸው የሚገባው የአምልኮ ጊዜ በቂ ያልሆነ፤ የተዳከመና እግዚአብሔር የማይከብርበት ይሆናል።

- ሌሎችን ሲንከባከቡና ሲያሳድጉ፤ ለቤተሰቦቻቸው ጊዜ ስለሚያጡ የቤቱ ራስ /አስተዳዳሪ ሆነው ሳሉ፤ ለቤተሰባቸው የሚገባውን ፍቅር፤ እንክብካቤ፤ ትምህርት ስለማይሰጡ፤ ቤተሰቦቻቸው እየተበላሹና እየፈረሱ ይሄዳሉ።

- ልጆች ብዙውን ጊዜ እናቶቻቸውን ብቻ በቤት ውስጥ ስለሚያገኙ የእናቶቻቸውን ባሕርይና እውቀት ብቻ ይወርሳሉ። ይህም ለመንፈሳዊም ሆነ ለሥጋዊ እውቀት፤ ለእድገታቸውም የተመጣጠነ አይሆንም።

- ለምሳሌ፤ እናት አብዛኛውን ጊዜዋን በጸሎት የምታሳልፍና ፍቅር የምታሳይ ሴት ልትሆን ትችላለች። አባት ደግሞ ቃሉን ዕለት በዕለት የሚያጠና፤ የእምነት ሰው፤ ለእግዚአብሔር ሥራ የተጋ፤ የሚመስክር ወዘተ. ሊሆን ይችላል። በዓለማዊ እውቀት እንዲሁ አባት በሒሳብ፤ እናት በቋንቋ ላቅ ያለ እውቀት ሊኖራቸው ይችላል። በዚህ ሁኔታ ልጆች ሁሉንም እኩል ማግኘት ቢችሉ ለእግዚአብሔር ክብር የሚውሉ ልጆች መሆን ቢችሉ አለበለዚያ እድገታቸው ካንድ ብቻ የተገኘ ያልተሟላ ሆኖ ይቀራል።

- አንዳንድ ጊዜ ደግሞ እናት ጥፋት መስሎ የማይታያት ነገር ልጆችን ግን ወደ ጥፋት ጎዳና የሚመራቸው ነገር ይኖራል፤ ይህ ግን አባት በአካባቢው ቢገኝ በቀላሉ ጎጂነቱን ሊረዳና ልጆቹን ሊያርም ቢችል ነገሩ ሥር እየሰደደ ይሄድና ሊመልሰው ከማይችልበት ደረጃ ይደርሳል። በዚህ ሁኔታ የአንዳንድ አገልጋዮች አገልግሎት ተቀባይነት አጥቷል፤ ከሁለት የወደቀ ዛፍም ሆነው ቀርተዋል። ልጆቹም እጅግ አስከፊ ተግባር የሚፈጽሙና የቤተ ክርስቲያን አሳዳጆች ይወጣቸዋል። የክህደትንም ትምህርት ከሚያስፋፉት፤ አብዛኛዎቹ ከክርስቲያን ቤተሰብ የወጡ እንደሆነ ይነገራል፤ ምክንያቱም ሰይጣን ክህደትን ለማስፋፋት የእግዚአብሔርን ቃል በጥራዝ-ነጠቅነት የሚያውቁትን መጠቀም ይበልጥ ስለሚመቸው ነው። ይህ ሁኔታ በሚፈጠርበት ጊዜ ደግሞ ባል ብዙውን ጊዜ በሚስት ሲፈርድ ይታያል። የራሱን ድርሻ አለመፈጸሙን በአገልግሎት ብዛት እያሳበበ፤

አንቺ እቤት ተጎልተሽ እንዴት ይህ ሁሉ ሲፈጸም ታያለሽ በሚል ጭቅጭቅ ይፈጠራል፤ ይህም ጭቅጭቅ ፍቺ ሊያስከትል ይችላል።

- እናት ለልጆቿ የምትሰጣቸው ፍቅር አለ። ይህ ፍቅር በምንም ነገር ሊተካ የማይችል ነው። ልጁም ከአባቱ የሚያገኘውን ፍቅር እንዲሁ ምንም ነገር አይተካውም። ስለዚህ እናት የእርሷን ድርሻ እንጂ የአባትን ድርሻ በሙሉ ማሟላት በፍፁም አትችልም። እንግዲህ ልጆች የአባታቸውን ፍቅርና እንክብካቤ ካላገኙ የዚህ ፍቅር ረሃብ ከፋኛ ያጠቃቸዋል። ይህንንም ፍቅር የወሰደባቸውን ነገር አጥብቀው መጥላት ይጀምራሉ፤ ውጤቱም ቤተ ክርስቲያንንና ክርስቲያኖችን መጥላት ይሆናል።

- ሚስቶችም ከማንም ይልቅ ከሚቀርቧቸው ከኑሮ ጓደኞቻቸው ጋር መጫወት፣ መወያየት ይፈልጋሉ። በተለይ አንዳንድ ጊዜ የቤታቸው፣ የልጆቻቸው የቤተሰቦቻቸው የሥራቸው ወዘተ. ጉዳይ አስጨንቋቸው፣ ከባለቤታቸው ጋር ተወያይተው መፍትሔ ለማግኘት ይፈልጋሉ። ነገር ግን ባል በአገልግሎት ምክንያት የለም እንበል፤ ያ አእምሮአቸውን ይጎዳል፣ መራሮችም፣ ብስጩዎችም ያደርጋቸዋል፤ ጤናቸውም ሊጎዳ ይችላል።

ስለዚህ ውድ ክርስቲያን ባሎች፣ እንደ ኤሊ የቤተሰቦቻችሁን መጥፎነትም ሆነ ጥሩነት ከሩቅና ከሌላው የምትሰሙ አትሁኑ፤ ቤተሰቦቻችሁን በቅርብ እወቁ፣ እያንዳንዱ ባለው ብርታት እግዚአብሔርን አመስግኑ፣ ጉድለቱንም ወደ ጌታ አቅርቡና በጊዜው መፍትሔ አግኙ። ሰይጣን ትንሽ ቀዳዳ ካገኘ በየጊዜው እያሰፋት ቤታችሁን እንዳያፈርሰው ተጠንቀቁ። ጌታ ኢየሱስ የቤተ ክርስቲያን ራስ ነው። እርሱም ቤተ ክርስቲያንን ሌት ተቀን ይጠብቃል። ባሎች ደግሞ የቤተ ክርስቲያን ሳይሆን የቤታችሁ ራስ ናችሁና ቤታችሁን ነቅታችሁ ጠብቁ እንጂ የቤተ ክርስቲያን ራስ ለመሆን አትሞክሩ፤ የቤተ ክርስቲያን ግን አንዳንድ ድንጋዮች ብቻ መሆናችሁን አስታውሱ።

እንግዲህ ይህን ሁሉ ማለቴ የከበረውን ፥ በረከት የሚገኝበትን፣ የጌታን አገልግሎት መቃወሚ አይደለም፤ ነገር ግን በቤተ ክርስቲያንና በቤት ያለውን ሚዛኑን መጠበቅ አስፈላጊ መሆኑን ባሎች ልብ እንድትሉ ለማሳሰብ ነውና እንደድፈረት አትቁጠሩት። እኔ ብቻ አይደለሁም፤ የምለው የእግዚአብሔር ቃልም ባል ቤቱን በመልካም ካላስተዳደረ የቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ አይሁን ብሎ የለም እንዴ!

(1ኛ ጢሞ. 3:4-5)

ለ/ እርስ በርስ መቀባባል

«ስለዚህ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ ወደፊት ሁለት አይደሉም» (ዘፍ. 2:23፤ ማቴ 19:6፤ ሮሜ 15:7)።

የክርስቲያን ጋብቻ እንደ ዓለማውያን ጋብቻ በጊዜያዊ ፍቅር፣ በሚጠፋው ውበት በገንዘብና በእውቀት፣ በዘር፣ በወገን ወዘተ. የሚመሠረት አይደለም። የክርስቲያን ጋብቻ፣ በማይሳሳተው በእግዚአብሔር በራሱ የሚመሠረትና የሚሠራ ነው። በዘፍጥረት 2:18 «እግዚአብሔር አምላክም አለ፣ ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም የሚመቸውን ረዳት እንፍጠርለት፤» እንግዲህ ወንድሜ ባል ሆይ ከእግዚአብሔር ይበልጥ የሚመቸህን ማወቅ ስለማትችል የተሰጠችህ ሚስት ያንተው ሔዋን ስለሆነች በብርቱ ጎኗ ተደሰት፣ ደካማ ጎኗንም በፍቅር ተሸክመህ ለማስተማርና በፍቅር ለማረም ባይቻልህም ጸልይ እንጂ በአእምሮህ ውስጥ የቀረጽሃትን ሔዋን ለማድረግ በመፈለግ ራስህ ተጨንቀህና ተበላጭተህ እርሷን አታስጨንቃት። ለምሳሌ፡- አንተ በጣም ዝምተኛና ብዙ ከመናገር ይልቅ ብዙ የምታዳምጥ ትሆን ይሆናል፣ ደግሞ ተጫዋች ብዙ የምትናገር ወዘተ. ትሆን ይሆናል፣ ወይም በተቃራኒው አንተ ቀልደኛ እርሷ ግን ጭምት ትሆን ይሆናል። እግዚአብሔር ይህን አውቆ ነው የሠራው ። አለዚያ አንተም እርሷም ዝምተኞች ከሆናችሁ ቤታችሁ ሕይወት ያለው ሰው ያለበት ቤት አይመስልም፤ ሰውም ሊጠጋችሁ ይፈራል። ወይም ደግሞ አንተም እሷም ተጫዋች ከሆናችሁ ቀልድና ምን? ቤት ያጠፋል እንደሚባል ቧልተኞች ብቻ ትሆኑና ቤታችሁን ትጎዳላችሁ፤ ስለዚህ አንተ የጎደልህን የምታሟላ መሆኗን ካየህ ደስ ተሰኝ እንጂ እንደ አንተ እንድትሆን ያለ ተፈጥሮዊ ወይም ልምድ እንድትሆን አታስጨንቃት፤ እንደ ጉድለትም አድርገህ በመናገር ስሜቷን አትጉዳ፣ በሰውም ፊት አትገለፃት። አንተ ጉድለት መስሎ የሚታይህ ነገር ብዙ ፍሬ የሚያፈራ ሊሆን ስለሚችል ነገሩን መርምር። እግዚአብሔርን የማያስከብር እናንተንም የሚጎዳ ከሆነ ነገሩን። በፍቅር መምከርና ማስተማር ሲገባህ ያለ የሌለውን ነቀፋ በመሰንዘብ ግማሽ አካልህን ሽባ አታድርጋት። ምክንያቱም ሴቶች ከባለቤታቸው የሚያገኙት ምስጋና ወይም መግላ ከፍተኛ የሞራል እድገት ሰጥቶአቸው ፍሬአማ፣ ከቤታቸው ተርፈው ለሌሎች የሚጠቅሙ ሊያደርጋቸው ሊችሉ፣ ነቀፋው ደግሞ ያላቸውን መልካም ስጦታ የሚያሰጣ፣ እንክትክት አድርጎ ሰብሮ የሚገድላቸው ይሆናል። ብዙ በጎ ነገር ሠርታ በትንሽ ስሕተት ተራራ የሚያህል ነቀፋ አትጫንባት። አንዴ የተደረገውንም ስሕተት ሁልጊዜ እያነሣህ ከመናገር ይልቅ የሠራችውን በጎ ነገሮች እያስታወስህ ንገራት። በዚህ ጊዜ ሕይወቷ ይታደሳል፤ እርሷ ላንተ ያላት ፍቅር ይጨምራል፣ በጎውንም

ነገር በማሰብህና በማድረግህ የአጃታም ፍቅር ያድጋል። እግረ መንገድህንም የረሳችውን፤ የጠፋባትን ስጦታዎቿን እንድታስታውሰውና በጸሎትም እንድትፈልገው ይረዳታል። ሰው ሰውነቱን ተሸክሞ ሲሄድ ከሰውነት ክፍል የሚያስደስተውን ይዞ፤ የማያስደስተውን ትቶ እንዳልሆነና ስለ ግማሹ የሰውነቱ ክፍሉ አመስግኖ ስለሌላው በማማረር፤ የማይሳሳተውን ፈጣሪውን ማሳዘን እንደማይገባው፤ እንዲሁም ግማሽ እካሉንም /ሚስቱን/ በምስጋና መቀበልና ስለእርሷም ፈጣሪውን ማመስገን ይገባዋል። በዚህ ጊዜ ትዳር ይለመልማል፤ ባልና ሚስትም ለእግዚአብሔር ክብር፤ ለእርስ በርሳቸው እድገት፤ ለኅብረተሰቡም ጥቅም ይውላሉ።

ሐ/ ፍቅርና እንክብካቤ፡-

ኤፌ. 5:25-30 «ክርስቶስ ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ወደዳት እናንት ባሎች ሚስቶቻችሁን ውደዱ» ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያን ፍቅሩን የገለጸው የአምላክነት ክብሩን ጥሎ፤ ከክብሩ ወርዶ፤ በፈጠረው ፍጡሩ ተንቆና ተዋርዶ፤ ሞትን ሞቶ በደሙ በመዋጀት ነው፤ እንዲሁም በእርሱና በቤተ ክርስቲያን መካከል ያለውን ፍቅር ለማደፍረስ የሚሯሯጠውን ዲያቢሎስን እየተዋጋ ዕለት በዕለት የቤተ ክርስቲያንን ውበቷ እንዳይጠፋ በደሙ እያጠባት በጸጋው እየረዳትና እየጋረዳት ነው።

ታዲያ አንተም ክርስቲያን ባል ይህንን የክርስቶስን ምሳሌነት ምን ያህል እንደተከተልህ ራስህን ጠይቅ። ብዙውን ጊዜ ባሎች በእጮችነት ወራትና ከተጋቡ እስከ ጥቂት ዓመታት ድረስ የነበራቸው ፍቅርና አብረው ከቆዩ በኋላ የሚያሳዩት ፍቅር በጣም የተራራቀ ነው። እያደረ ፍቅራቸው እያነሰና እየደበዘዘ ይሄዳል። እዚህ ደረጃ ሲደርሱ ዓለማውያን በብዛት በፍቺ ነገሩን የተገላገሉት ይመስላቸዋል። ክርስቲያኖች ደግሞ መፋታት ስለማይፈቀድላቸው የደባል ኑሮን ዓይነት ኑሮ አብረው ይገፋሉ። ሳያገባት በፊት ጊዜውን ሁሉ አብሮ ማሳለፍ ደስ ይለው የነበረ፤ ዓይን ዓይኗን ማየት፤ ውበቷን ማድነቅ፤ ያደረገቸውን ሁሉ ማድነቅ፤ ፍቅሩን በቃላት፤ በስጦታና በተግባር መግለጽ የነበረው፤ ከጋብቻዋም በኋላ ለጥቂት ዓመታት እንዲሁ ይቀጥል ይሆናል። ሚስቱ በመውለድም ሆነ በጤና ማጣት፤ በኑሮም ያለመመቸት እየተጎዳች ዕድሜዋም እየጨመረ ውበቷ እየረገፈ ሲሄድ ምንም ነገር አልታየው ይላል። ድምቀቷ፤ ውበቷ በአእምሮው ውስጥ የተሳለው፤ ሥዕሏ ይጠፋበታል። ውበትዋን ለመጨመር፤ የባሏን ዓይን ለመሳብ የቀደመውን ነገር ለመመለስ ብትጣጣርም ፍላጎቷን ተመልክቶ ምላሽ መስጠት ያቅተዋል። «ከአጠገቤ አትለይ» ይላት የነበረውና ከሥራው ሮጦ ገብቶ ያለችበት ድረስ ፈልጎ ሰላም የሚላት ሰው ያን ሁሉ ትቶ

እርሷ መጥታ ሰላም እስካላለችው ደረሰ መኖሯንም የማያስታውስ ባል ይኖራል። ዝም ብሎ ገብቶ ከልጆቹ ጋር ይጫወታል ወይንም የራሱን ሥራ ይሠራል፤ ወይም መጽሐፍ ያነባል። በተቃራኒው ደግሞ ብዙ ጊዜ ሴቶች ለባላቸው ያላቸው ፍቅር እየጨመረ ነው የሚሄደው፤ የዛን ምላሽም ማግኘት ከፍተኛ ድላቸው ነው። ይህ ካልሆነ ግን ብስጩዎችና መራሮች ይሆናሉ፤ ቤታቸው ሊፈርስ ይችላል። ስለዚህ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደሚንከባከባትና ውበቷንም እንደሚጠብቅ ባሎች ሚስቶቻቸውን መንከባከብና ውበታቸውን መጠበቅ ይኖርባቸዋል። ኤፌ. 5:30 «ነገር ግን የአካሉ ብልቶች ስለሆንን ክርስቶስ ደግሞ ለቤተ ክርስቲያን እንዳደረገላት ይመግበዋል፤ ይንከባከበውማል»። ባሎች ሚስቶቻቸውን መንከባከብ ከተዉ ግን የሚስቶቻቸውን ፍቅር ያጣሉ። ጠላት ደግሞ ይህን አጋጣሚ ፈልጎ ወደ ሞት መንገድ ሊመራት ዘወትር የተዘጋጀ ነው። ስለዚህ ሚስቶቻችሁን ችላ ያላችሁ ባሎች አስቡበት።

መ/ መረዳዳትና መተሳሰብ

ዘፍ. 2:18 «... የሚመቸውን ረዳት እንፍጠርለት» «እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት ለባልንጀራው እንጂ» ፊልጵ. 2:4። እግዚአብሔር ወንድ ብቻውን መኖር እንደሌለበት አውቆ የምትመቸውን ረዳት እንደፈጠረለት ተናግሯል። ስለዚህ ወንድ ረዳት ያስፈልገዋል። ይህንን በደንብ ማወቅና መቀበል ይኖርበታል። በአንድ እጅ ማጨብጨብ እንደማይቻል ሁሉ ያለሴትም የተማላ ኑሮ ለመኖር አለመቻሉን እግዚአብሔር ራሱ መስክሯል።

ታዲያ አንዳንድ ባሎች የሚስቶቻቸውንም፤ የራሳቸውንም ሥራ ጠቅላላው ይይዙና ሁሉንም ነገር ለማድረግ ሲጣጣሩ ይታያል። በዚህ ጊዜ ሚስት ልክ እንደ ንግሥት እግዚአብሔር ከባረካት ልጅ በመውለድ ብቻ እንድትኖር ካለዚያም በቤቷ ውስጥ እንደ እንግዳ ያለመብትና ነፃነት ደንዝዛ እንድትቀመጥ ያደርጋሉ። በዚህ ጊዜ በዛ ቤት ውስጥ እንደማትፈልግ አድርጋ ራሷን ትቆጥራለች፤ የበታችነትም ስሜት ይሰማታል፤ በልጆቿም፤ በአካባቢዋም፤ በቤት ሠራተኞቿም መናቅ ይደርስባታል። በቤቷ ካልተፈለገች በቤተ ክርስቲያን የማትፈለግ፤ ጥቅመቤስ አድርጋ ራሷን ስለምትቆጥር በቤተ ክርስቲያን ማገልገል አትችልም። ይህም ነፃነትና ክብሯን ለመመለስ በውስጧ የሚፈጠረው ትግል ትዳሯን ፈትታ እንድትሄድ ያደርጋታል።

አንዳንዶች ባሎች ደግሞ የትዳሩን ሽክም በሙሉ በሚስታቸው ላይ ስለሚጥሉ ለሚስት ቀንበሩ ከምትችለው በላይ የከበደ የባርነት ቀንበር ይሆንባታል። ብቻዋንም ልትወጣው ስለማትችልም ብዙ ነገሮች

ከቁጥጥሯ ውጭ ሆነው ይበላሻሉ። አእምሮዋ በጭንቀት ይወጠራል። እርሱ ደግሞ የቤቱ ራስ ነህ መባሉ ቁጭ ብሎ ማዘዝ ስለሚመስለው በጎደለው ነገር በመቆጣት ጭንቀቷን ያባብስባታል። በጣቱ ሊነካው የማይፈልገውን በእርሷ ላይ ይጭናል። እርሷም ወደ እግዚአብሔር ቤት ለመምጣት፣ ለመጸለይና ለማገልገል ፈጽሞ ያቅታታል። በመንፈሳዊም ሆነ በሥጋ ሕይወቷ ትደክማለች። በዚህ ጊዜ ጠላት ይህቺን ይወዳልና ማንሽከክ ይጀምራል። የደከመ መታገል ስለማይችል ተሸንፋ እንድትወድቅ፣ ትዲራንም ፈትታ ከጌታም ከትዳሯም እንድትኮበልል የወንዱ አለማሰብ ያደርጋታል። እንግዲህ እግዚአብሔር የፈጠራቸው እንዲረዳዱና ሁሉም የድርሻውን እንዲወጣ እንጂ አንዱ ላይ ብቻ እንዲጫን፣ አንዱ አገዥ ሌላው አገልጋይ ብቻ እንዲሆን አይደለም። ሁለቱም በትክክል ድርሻቸውን ቢፈጽሙ ትዳራቸው የተባረከ እግዚአብሔር የሚከበርበትና የተሳካ ሰላም የሞላበት ይሆናል። በጌታ ሥራም በኩል ለአገልግሎት የተጠሩት ባሎች ብቻ አይደሉም ሚስቶችም እንጂ። ቀደም ብሎ እንደገለጽኩት በዘፍ. 1:28 «እግዚአብሔር ባረካቸው እንዲህም አላቸው» ብዙ ተባዙ ምድርንም ሙሉአት ...» ሲል ልጆችን በመውለድ መብዛትን ብቻ አይደለም ያለው፣ መንፈሳዊ ልጆችንም መውለድና ማብዛት፣ ቤተ ክርስቲያንን መገንባት የሁለቱም ድርሻ ነው እንጂ የባል ብቻ አይደለም። ስለዚህ አሁን እንደሚታየው በአብዛኛው ባል ብቻውን ማገልገል ሳይሆን ሚስቱም በአገልግሎት እንድትረዳው ማድረግ ለአገልግሎትም እንድትወጣ ማነሣሣትና መርዳት አለበት። አብረው ለአገልግሎት ሲወጡም በብቸኝነት የሚፈጠረ ችግር በዚያው ይፈታል። ይህንን ስል ደግሞ ሁለቱም ቤቱን ጥለው ጠፍተው ልጆቻቸው ሁለቱንም በማጣት እንዳይቸገሩ ቤቱም እንዳይበላሽ ሚዛኑን መጠበቅ አለባቸው እላለሁ። ይህም የሚሆነው ባልና ሚስት የቤተ ክርስቲያኑንም የቤቱንም ማለት የልጆቹንም በሃሳብም፣ በተግባርም ሲረዳዱበትና ሲተጋገዙበት ወይም በመፈራረቅ ሲያደርጉት ነው።

ሠ/ ውሳኔ በመስጠት ረገድ!

ማቴ. 18:19 «ከእናንተ ሁለቱ በምድር በማናቸውም በሚለምኑት ነገር ሁሉ ቢስማሙ በሰማያት ካለው ከአባቴ ዘንድ ይደርገላቸዋል»። «ይህ አሳብ ባልና ሚስትም በሚኖራቸው ውሳኔ ሁሉ እግዚአብሔር እንዲገባበት ከፈለጉ መስማማት እንዳለባቸው ያመለክታል። ካልተስማሙ ግን ከእግዚአብሔር አንዳች ድጋፍ አያገኙም። በሦስተኛው ዓለም በእኛም በኢትዮጵያውያን ባህል የተማሩትም ቢሆኑ፣ በአብዛኛው ባል ያለው አሳብ ይፈጸማል። የሚስት አሳብ በባል ዘንድ እምብዛም ተቀባይነት አያገኝም። እንዲያውም አብዛኛውን ጊዜ አሳቢን

እንኳ አያዳምጣትም። ከእርሱ የተሻሉ አሳብ እንኳ ብትሰጥም መበለጡን በጉልበቱ አሸንፎ የራሱን ውሳኔ ሥራ ላይ ያውላል እንጂ ወደ እግዚአብሔር ይዞ የማይቀርብበት ጊዜ ሞልቷል። ስለዚህ ወደ አንድ ዓይነት ሃሳብ እንኳን እስኪመጡ አይጠብቅም። መልካም ከሆነ ሆነ፤ ችግርም ካስከተለ ቤተሰቡ ሁሉ ሳይወድ በግድ ችግሩን አብሮ ይካፈላል። በዚህ እግዚአብሔር በጣም የሚያዝን ይመስለኛል። ስለሆነም ሚስትን አሳዝኖ ጸሎት አይሰምርምና፤ (1ኛ ጴጥ. 3፡7)። . . ጸሎታችሁ እንዳይከለክል፤ አብረው ደግሞ የሕይወትን ጸጋ እንደሚወርሱ አድርጋችሁ አክብሩአቸው። ጥቅሙ የጋራችሁ ነው፤ እግዚአብሔርንም ያስደስታል።

ረ/ ገንዘብን በሚመለከት፤

አንዳንድ ባሎች ከቤተሰባቸው ይልቅ ገንዘብን ይወዳሉ፤ ስለዚህ ቁጭ ብለው ከባለቤታቸው ጋር የወር በጀታቸውን ከመተመን ይልቅ ራሳቸው በጀታቸውን ተምነው የማይበቃ የወር ወጪ በመስጠት አንቺው ተወጪው ይላሉ። በዚህ ምክንያት ቤተሰብ በችግር አለንጋ የሚገረፍበት ጊዜ ሞልቷል። የሚገርመው ደግሞ ራሳቸው ውጭ የመረጡትን ምግብ በልተው በቤት ውስጥ ያለው የምግብ እጥረት ጉዳይ የማይሰጣቸው ባሎች አይታጡም። ለራሳቸው በደንብ ለብለውና አገጣጠሙ ሚስቶቻቸውና ልጆቻቸው ግን ልብስና ጫማ አጥተው ተጎሳቂለው የሚታዩም አሉ። አንዳንዶች ባሎች ደግሞ የራሳቸውን ዘመዶች በገንዘብ በደንብ እየረዱ ስለሚስቶቻቸው ዘመዶች ችግር ግን መስማትም ማለብም የማይፈልጉ አሉ። በአጠቃላይ ሚስቶች ስለ ገንዘብ ምንም አያገባቸውም ብለው ያስባሉ። በዚህም ምክንያት ችግር ይፈጠራል።

አንዳንድ ጊዜ ደግሞ አንዱ ብኩን አንዱ ቆጣቢ ይሆንና ተግባብተው ገንዘባቸውን መጠቀም ያቅታቸዋል። ባልና ሚስት የሚያገኙት የወር ገቢ የጋራቸው ስለሆነ እየተወያዩ ለእግዚአብሔር፤ ለትዳራቸው፤ ለተቀማጭ የሚሆነውን በጀት አውጥተው በአግባብ ሥራ ላይ ማዋል ይሆናል።

በሌላም በሌላም ርዕስ ብዙ ማለት ይቻላል፤ ግን ክርስቲያን ወንድሞች ይህ ጽሑፍ የሚመለከተው ሁሉንም ባሎች ነው ማለት አይደለም፤ ግን የሚመለከታቸው ካሉ ትዳራቸው እንዲቀና እንዲጸልዩበት፤ እንዲመክሩበትና መፍትሔ እንዲፈለጉበት ለማሳሰብ ነው።

ማስገንዘቢያ

በአንፃሩ በሚስትነት ኃላፊነት ያልተወጣን ሚስቶች ልንኖር እንችላለን። ለእኛም ባሎች ቀደም ብሎ ባለው መልእክታቸው የሚጎድሉንን ገልጸውልናልና በፍቅር በሥራ ላይ እናውለው። ሆኖም የትዳርን ጉዳይ እኛ ተጋቢዎች ብቻ ስለማናበጀው እግዚአብሔር ዕለት በዕለት ቤታችንን ይሥራው (መዝ. 127:1)።

አባሪ፡- የጋብቻ ሕይወት ግምገማ ቅጽ

ከትዳር ንደኞቻችሁ ጋር ባልም ሆነ ሚስትም በአንድ ላይ ተቀምጣችሁ፤ ግን በየግላችሁ ሆናችሁ ከጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ፣ ከእርስ በርሳችሁና ከልጆቻችሁ ጋር ስላላችሁ ግንኙነት ለመገምገም የሚከተሉትን ጥያቄዎች ከመለሳችሁ በኋላ በአንድ ላይ በእውነትና በፍቅር ተወያዩበት።

አዎን የለም በማለት መልሱ

ከጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ያለህ /ሽ/ ግንኙነት

1. በየቀኑ በግል የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብና ጸሎት አደርጋለሁ።
2. በቅርቡ ከሌላ ሰው ጋር የነበረኝን አለመግባባት አስተካክያለሁ፣ አሁን በዚህ ጉዳይ አልቸገርም።
3. እግዚአብሔር ተናግሮኝ ሳለ ያልታዘዝኩት ከፍተኛ ጉዳይ በአሁኑ ጊዜ የለም።

ከቤተሰብህ /ሽ/ ጋር ያለህ /ሽ/ ግንኙነት

1. ባለፈው ወር ከእያንዳንዱ ልጅ ጋር በተለይ አብሬው ያደረግሁት ተግባር አለ።
2. ባለፈው ወር ከባለቤቴ ጋር በተለይ ከቤት ወጥተን የግል የመዝናኛ ጊዜ፤ ወይም የመወያያ ጊዜ ነበረን።

3. ባለፈው ወር ከባለቤቴ ጋር ከአንድ ጊዜ የበለጠ
አለመግባባት አልነበረኝም፤ ይህንንም በወቅቱ
አስተካክያለሁ።
4. ባለፈው ሳምንት ከቤተሰቤ ጋር ቃሉን የማንበብና
የመጸለይ ጊዜ ነበረኝ።
5. ከልጆች ጋር ጥሩ ግንኙነት አለኝ።

የትዳር ዓደኛህ/ሽ/ እንዴት ነው እወድሃለሁ /ሻለሁ/
የምትለው /ይው/?

ለአንተ/ለአንቺ/ ለትዳር ዓደኛህ/ሽ/
ከመቶ ነጥብ ስጥ/ጪ/

1. የቁሳቁስ ፍላጎትን በማርካት
2. ጊዜን አብሮ በማሳለፍ
3. የትዳር ዓደኛን ቅጽበታዊ ስሜቶች በመረዳት
4. ስሜትን በቃላት በመግለጽ
5. ስሜትን በንክኪ በመግለጽ
6. በሥራ መርዳት